LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50 Metams

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gaut nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 66 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y. Trečiadienis, Kovo (March) 19, 1941 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

KRISLAI

Dailės Paroda.
Da Vienas Jėzus Kristus.
Broliai Po Skūra
Viskas Atbulai.
Padirbėkite.

Rašo **A. Bimba**

Ir vėl lietuviai galės pasirodyti. Šį sykį proga yra mūsų dailininkams. Mat, nuo balandžio 25 iki gegužės 5 dienos New Yorke bus Pabaltės tautų dailės paroda.

Parodą ruošia Pabaltės Kultūrinė Taryba. Ką sakote, lietuviai tapytojai? Atsiliepkite su savo kūriniais.

Kai aš išgirdau, kad SLA taryba išmetė Kleofą Jurgelionį, tai tuojau pamaniau: turėsime dar vieną mūčelninką.

Tačiau mano buvo smarkiai suklysta. Juozas Tysliava mano nuomonę visai pakeičia. Savo "Vienybės" kovo 14 dienos laidoje Juozas šaukia: **"Jėzus Kristus nukryžiavotas!"**

Tad turime naują Jėzų Kristų. Ką darysime su senuoju? Gal į šį klausimą atsakyti malonės Juozas Laučka, Smetonos kromelio iždininkas.

Pyksta menševikai, pyksta klerikalai, kam mes juos priskaitome prie smetonininkų. Jie bažijasi, kad jie tebėsą tokiais, kokiais buvo.

Bet ve ką šneka faktai. Prieš metus laiko jie smerkė Smetonos režimą, o dabar sušilę darbuojasi sugrąžinimui to režimo Lietuvoje.

Arba paimkime jų spaudą. "Draugas," "Naujienos," "Keleivis" nė coliu neatsilieka nuo "Vienybės" ir "Dirvos" plūdime" naujosios Lietuvos.

Tad ar ne aišku, kad Grigaitis, Michelsonas, Šimutis, Laučka, Tysliava ir Karpius yra broliai po skūra?

Nepykite ant mūsų. Pykite ant teisybės, kuri akis jums svilina.

Man gaila klerikalinės spaudos skaitytojų. Jie tiesos nė ant dančio užsidėti negauna.

Pavyzdžiui, ve ką užgieda "Draugas" (kovo 14 d.):

"Iš tikrųjų Ispanijoje siautė ne civilinis karas, bet kariųjų gaivalų revoliucija prieš respubliką ir krikščionybę."

O ką sako istorija? Faktas yra, kad prieš respubliką buvo sukilę ne kairieji, bet generolas Franco su karininkais. Jiems talkon atėjo Mussolinis, ir taip užvirė Ispanijoje civilinis karas.

Aš visgi nenustoju vilties. Man atrodo, kad tiesa vistiek paims viršų. Tie redaktoriai, kurie taip begėdiškai kraipo istoriją ir mulkina savo skaitytojus, pasiliks generolais be armijos.

Aš kalbu apie "Laisvės" specialį numerį dėl atžymėjimo laikraščio 30 metų sukakties.

Reikia pasveikinimų, reikia garsinimų, reikia raštų. Kiekvienas skaitytojas gali pasidarbuoti arba vienoj kurioj srityje, arba visose.

Nepamirškite. Laiko visai mažai beturime. Specialis dienraščio numeris išeis balandžio 4 dieną. Paskubinkite atsiųsti savo pasveikinimus ir raštus.

Skaičiau prezidento Roosevelto prakalbą, pasakytą pereitą šeštadienį laikraštininkam Washingtone. Tai rūsti ir baisi prakalba.

Mūsų viena koja jau kare. Nebelieka jokios abejonės. Pasak prezidento, duosime Anglijai viską, ko tik ji reikalaus. Kol kas duosime tik amuniciją, laivus, orlaivius, bet neužilgo važiuos ir mūsų "boisai."

Šį šeštadienį, kovo 22 dieną, brooklyniečiai gražiai pagerbs Vincą Paukštį, tą mūsų judėjimo veteraną. Svečių lauksime ir iš New Jersey.

Žada Įvest Ilgesnį Darbą Amerikos Darbininkams

Washington, kovo 18. — Pranešama, jog šiandien ar rytoj prez. Rooseveltas paskirs komisiją, kad ji taikytų darbininkus su samdytojais ir pastotų kelią streikams.

Washington. — Jungtinių Valstijų Prekybos Rūmas reikalauja sudaryt tokią valdišką mašineriją, kad ji sulaikytų bent per 40 dienų darbininkus nuo streiko po to, kai jie nusprendžia streikuot.

Baltimore. — Amerikos karo laivyno ministeris pulkininkas Knox, šičia kalbėdamas, reikalavo **griežtai suvaržyt streikus.** Sakė: **"Mes gal turėsime sunkiau dirbt. Mes gal turėsime daugiau valandų dirbt per dieną ir daugiau dienų per savaitę. Mes turime būt pasiruošę pašvęst daugiau ir daugiau savo įplaukų, idant padengt baisias išlaidas, reikalingas apsigynimui šiais laikais".**

Washington. — William S. Knudsen ir Sidney Hillman, karinės pramonės direktoriai, kalbėjo konferencijai plieno darbininkų vadų ir plieno fabrikantų, kad darbininkai turės ilgiau ir smarkiau dirbt.

Knudsen užreiškė, jog **paskyrus 7 bilionus Amerikos dolerių Anglijai gelbėti, tai Amerikos darbininkai turės 60 procentų daugiau valandų dirbti.**

Hillmanas, Amalgameitų Siuvėjų Unijos pirmininkas, reikalavo, kad Amerikos darbininkai atliktų "daug daugiau darbo ir geriau, negu atliekama fašistinėse šalyse".

Knudsenui ir Hillmanui pritarė darbo ministerė Frances Perkins.

Airijai Grėsia ir Vokietija ir Anglija, sako de Valera

Dublin, Airija. — "Airijos Respublikai, kaipo savarankiai valstybei, grėsia pavojai iš abiejų pusių", iš Anglijos ir Vokietijos, — pareiškė airių ministeris pirmininkas Eamon de Valera, kalbėdamas seime šv. Patricko dienoje: "Kad tai mes turėtume ketvirtį miliono ginkluotų vyrų su tinkamais įrengimais atremt tuos pavojus. Bet šiaip ar taip, mūsų kareiviai stovi sargyboje, pasiruošę pagulдyt savo galvas, kad išlaikytų savo kraštą kaipo pilnateisę, savarankią valstybę."

Kiti Airijos politikai išreiškė baimę, kad jeigu Anglijos laivynas įsibriautų į vakarines Airijos prieplaukas, tai Airija taptų įtraukta į karą. Jie pakartojo, kad Airija pasiryžus išsilaikyt nuošaliai nuo karo, ir todėl neturi intencijos užleist tų prieplaukų nei Vokietijai nei Anglijai.

Paskutinėmis savaitėmis Anglija vis stipriau reikalauja, kad Airijos valdžia leistų kariniams Anglijos laivams naudotis Airijos prieplaukomis. Nes Anglijos laivynas iš jų galėtų sekmingiau gint prekinius anglų laivus nuo Vokietijos submarinų ir orlaivių.

Šalčiai su Pūgomis Numarino 75 Žmones Vakarinėse Valstijose

Minneapolis, Minn. — Per šalčius su viesuliškomis audromis - pūgomis North Dakotoj, Minnesotoj, Wisconsine ir Ohio žuvo 75 žmonės. Vėtros siautė su 85-kių mylių smarkumu per valandą. Tas gamtos šėlimas North Dakotoj numarino 38 žmones. Minnesotoje — 28, Wisconsine — 7 ir Ohio valstijoj — 2.

New York. — Komitetas Gint Ameriką per Anglijos Rėmimą ragina kariniais Amerikos laivais lydėt prekinius laivus su karo reikmenimis Anglijai. Sako, jog vokiečiai paskutiniu laiku sunaikina taip daug prekinių Anglijos laivų, kad grėsia Anglijai badas.

GRAIKAI TIKISI TURKŲ PARAMOS PRIEŠ NAZIUS

Athenai, Graikija. — Graikų politikai išreiškia viltį, kad Turkija anksčiau ar vėliau duos paramos anglam ir graikam prieš vokiečius.

Roma. — Jeigu italų ar vokiečių orlaiviai bombarduos Graikijos sostinę Athenus, tai Anglijos lakūnai bombarduos Romą. Tokį grasinimą anglai perleido Italijai ir Vokietijai per popiežių kaipo valdovą bepusiškos, nekariaujančios Vatikano valstybėlės.

London, kovo 18. — Anglų orlaiviai gana smarkiai bombardavo vokiečių karo laivyno stovyklą Wilhelmshavene.

Windham, Ohio, kovo 18. — Susikūlus dviem traukiniam, keli žmonės užmušti ir 50 sužeista, tarp jų 40 karinės pramonės darbininkų.

SVEIKINIMAI "LAISVEI" 30 METŲ JUBILĖJAUS PROGA

Per drg. **M. Urbą** iš Easton, Pa., gavome aukų nuo sekamų ALDLD 13 kp. narių: **po $1.00:** K. Yudickas, V. Danielius ir V. J. Stankus; V. J. Senkevičius, 75c; F. Urba, 50c; **po 25c:** K. Bakanauskas, B. Senkevičienė ir O. Šlapikienė. Viso $5.00.

Adomas Linius, eastonietis, taipgi sveikina "L." su $1.
ALDLD 50 kp., Rochester, N. Y., $5.00.
ALDLD 25 kp., Baltimore, Md., $3.00.
LDS 42 kp., Westville, Ill., $3.00.
LDS 60 kp. ir **ALDLD 97 kp.,** Plymouth, Pa., po $3.00.
Benny Adams, Sr., Brooklyn, N. Y., $5.00.
J. Pivoriūnas, Brooklyn, N. Y., $1.00.
V. Račkauskas, Haverhill, Mass., $1.00.

DIDŽIOJO RAŠYTOJO DREISERIO SVEIKINIMAS FOSTERIUI

New York. — Žymiausias amerikonų rašytojas Theodore Dreiser atsiuntė telegramą, sveikindamas Wm. Z. Fosterį, Amerikos Komunistų Partijos pirmininką, kaip "narsų karžygį už žmonių reikalus". Taip Dreiser'is pagerbė Fosterį didžiame masiniame susirinkime, kuris buvo suruoštas Madison Square Gardene pirmadienį vakare paminėt Fosterio 60 metų amžiaus sukaktį. Dreiser savo telegramoj sakė:

"Pažint žmogui Williamą Z. Fosterį tai yra didi pirmenybė. Kaipo asmuo jis laikosi paprastumo, bet jis yra protiniai gilus, greitai ir aštriai permato dalykus per įvairias einamojo laiko ūkanas. Man jis yra šventasis — tai pirmas mano sutiktas žmogus, kuris yra kaip šventas. Aš jam daug idėjiniai skolingas — labai daug. Kaip prieš dešimt metų, taip dabar ir visuomet Foster'is kovojo prieš žmonių badą, už reikalus bedarbių darbininkų ir farmerių. William Foster'is niekados neužmiršo užmirštojo žmogaus. Foster'is yra vienas didžiausių karžygių visame darbininkų judėjime, organizuotojas didžio plieno streiko 1919 m. — begaliniai pasišventęs paprastų žmonių reikalam".

Browderio Įvertinimas Fosterio

New York. — Earl Browder, Amerikos komunistų Partijos generalis sekretorius, — nuteistas dėl pasportų smulkmenų ketverius metus kalėti už tai, kad jis kovojo prieš Amerikos traukimą į karą, — sveikino Wm. Z. Fosterį jo 60 m. amžiaus sukaktyje, kaipo **"pirmataką didžiame naujoviškame industrinių unijų judėjime.** Tai Foster'is ir jo draugai padėjo nesunaikinamus pamatus šiem istoriniam pasiekimam", pareiškė Browder.

Veikiantysis Amerikos Komunistų Partijos sekretorius **Robertas Minor savo kalboj pagerbė Fosterį, kaip "teisingą ir be jokios baimės vadą didžiausiose darbininkų kovose ir kaip didį teoretiką unijinio judėjimo Jungtinėse Valstijose".**

EXTRA!

CHURCHILL SAKO, VOKIEČIŲ ŠARVUOČIAI AMERIKOS VANDENYSE

London, kovo 18. — Anglų ministeris pirmininkas Winston Churchill viešai pasakojo, kad vokiečiai persiuntę į Amerikos vandenis ne tik submarinus, bet ir didžius savo šarvuotlaivius, ir jie, girdi, jau nuskandinę amerikiniuose vandenyse 3 laivus plaukusius su karo reikmėnimis Anglijai.

VOKIEČIAI NUSKANDINO 25 ANGLŲ LAIVUS

London, kovo 18. — Anglai paskelbė, jog per savaitę nuo kovo 2 iki 9 d. vokiečiai nuskandino 25 prekinius anglų laivus, viso 98,832 tonų įtalpos.

Roosevelto Pasiuntinys Ragina Amerikiečius Susiveržt Pilvus

London, kovo 18. — Prez. Roosevelto asmeniškas pasiuntinys Anglijai W. A. Harriman viešai pareiškė, kad amerikiečiai turės pasiaukot ir susilaikyt nuo tulų maisto dalykų, kurie reikalingi Anglijai.

Amerikiečių Streikai Sulaiko Daug Orlaivių Anglijai

Washington, kovo 18. — Streikai Amerikoj šiuo tarpu sulaiko užbaigimą daugiau kaip šimto orlaivių Anglijai; taipgi trukdo tankų ir parako dirbimą anglam.

Belgrad, Jugoslavija. — Vokiečiai spirtinai reikalauja, kad Jugoslavija padarytų pilną kariniai-politinę sutartį su Vokietija ir Italija.

Berlin, kovo 18. — Vokiečių orlaiviai sekmingai bombardavo ir degino kelias prieplaukas šiaur-vakarinėj Anglijoj.

ORAS. — Šį trečiadienį bus netaip šalta.

Sako, Vokiečių Submarinai Plaukią į Amerikos Vandenis

Washington. — Anglijos ambasadorius Amerikai, lordas Halifax paskelbė, kad Vokietija siunčia didžiulį submariną į amerikinius vandenis netoli New Yorko ir kad tas submarinas skandinsiąs laivus plaukiančius su karo reikmenimis iš Jungtinių Valstijų į Angliją. Pasak anglų ambasadoriaus, tai vokiečiai atsiųsią ir daugiau tokių submarinų naikint laivus su kariniais Amerikos kroviniais Anglijai.

Kiek pirmiau Amerikos vyriausybė neoficialiai paskelbė, kad "nazių submarinai blokaduos Amerikos prieplaukas".

Senatorius Wheeler, kovojantis prieš Amerikos traukimą kariaut už Angliją, pareiškė, kad Anglija tyčia paskleidė paskalus apie Vokietijos submarinus plaukiančius blokaduot Ameriką. Sen. Wheeler sako, "tai išmislai, kuriais norima nugąsdint amerikiečius ir palenkt juos karan išvien su Anglija prieš Vokietiją. O pirmesnis, neoficialis Amerikos valdžios paskleistas girdas apie neva grasinančius Amerikai vokiečių submarinus tai tik dar vienas šios valdžios žingsnis linkui Amerikos įvilkimo į karą".

Vokiečių atstovybė Washingtone pareiškė, kad gandai apie Vokietijos submarino plaukimą į Amerikos vandenis yra ne tik abejotini, bet "nepatikimi".

Iš antros pusės, primenama, jog vokiečių submarinas "Deutschland" 1916 m., pirma negu Amerika įstojo į aną karą, du kartu atplaukė į Jungtines Valstijas. O 1918 m., jau Amerikai kariaujant, vokiečių submarinai netoli New Yorko ir aplinkiniuose vandenyse nuskandino bei pavojingai sužeidė šimtą Anglijos ir Amerikos laivų.

300,000 Anglų Armijos Graikijoj Prieš Vokiečius

London, kovo 18. — Anglų transporto laivai, lydimi šarvuotlaivių, gabena vis daugiau kariuomenės, ginklų ir amunicijos iš Egipto į Graikijos salas, ir nei italai nei vokiečiai dar niekad nemėgino pastot jiem kelią. Taip praneša patikimi žmonės buvusieji kai kuriuose iš tų Anglijos laivų.

240,000 VOKIEČIŲ PRIEŠ GRAIKIJĄ

Belgrad, Jugoslavija. — Vokiečiai yra sutelkę iki 240 tūkstančių savo armijos prie rubežiaus tarp Bulgarijos ir Graikijos. Bet Anglija laivais sugabeno jau 300 tūkstančių savos kariuomenės į Graikiją ir dar nuolat daugiau gabena ten karinių jėgų prieš vokiečius.

Diplomatai Belgrade, Jugoslavijos sostinėje, sako, kad vokiečiai apsigavo, nepastebėjo, kaip daugmeniškai anglai pradėjo vežt savo kariuomenę į Graikiją. Jeigu vokiečiai būtų įžiūrėję, ką anglai daro ar darys Graikijoj, tai Hitleris būtų įsakęs iš anksto užpult Graikiją. O dabar jis pavėlavo.

Numatoma, kad anglai iš Graikijos nepradėsią užpuolimo žygių prieš vokiečius Bulgarijoj; anglai aptvirtintose pozicijose lauksią, kol vokiečiai pradėsią; tuomet anglai geriau žinosią, kaip veikt prieš vokiečius.

Anglai Ketina Neužilgo Atimt Ethiopiją ir Eritreją iš Italų

Cairo, Egiptas. — Anglai praneša:

Anglų kariuomenė, laivynas ir orlaivynas, išvien veikdami, sukriušino italus Berberoj, Angliškoj Somalijoj ir atėmė tą miestą iš italų. — Berbera yra Angliškos Somalijos sostinė ir svarbiausia prieplauka, kurią italai buvo užėmę pernai rugpjūčio 19 d.

Su Berberos atgriebimu anglai jau beveik visomis pusėmis apsupa Italijos "imperiją" Rytinėje Afrikoje — Ethiopiją, Eritreją ir Itališką Somaliją, viso 1,725,300 ketvirtainių mylių plotą su daugiau kaip 12 milionų gyventojų.

Anglai tikisi, kad neužilgo jie atimsią iš italų visą tą milžinišką plotą.

JUGOSLAVAI IR TURKAI RUOŠIASI GINTIS

Berne, Šveicarija. — Čia gauta žinių, kad Jugoslavija ir Turkija nutarė daryt apsigynimo žingsnių, idant atremt gręsiantį pavojų iš vokiečių ir italų pusės.

Jugoslavija stiprina savo armiją palei rubežius su Italija ir Vokietija. Turkija perkėlė 60 iki 75 tūkstančių savo kariuomenės į europinį Dardanellų šoną.

Pranešama, kad Turkijos generalio štabo galva ir Jugoslavijos karo ministeris važiuoja susitikt ir pasitart Jugoslavijos Makedonijoj.

Prezidento Roosevelto pržadas visomis galimybėmis remti Angliją ir kitas "kovojančias demokratijas" ir perkėlimas didelio skaičiaus anglų kariuomenės į Graikiją — šie faktai paveikė Jugoslavijos valdžią tvirčiau laikytis.

LAISVE

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED By
The Laisve, Inc.
Every day except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-8878

President — Jos. Weiss
Secretary Treasurer — J. Gasiunas
Editor — Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$6.00
Canada and Brazil, six months	$3.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Septyni Bilijonai Dolerių

Prezidentas pareikalavo iš kongreso paskirti dar septynis bilijonus dolerių karo reikalams — vyriausiai Anglijai ir Graikijai gelbėti. Šiuos žodžius rašant, kongresas tąjį klausimą svarsto ir, daugelis mano, kad tie septyni bilijonai dolerių būsią paskirti greitu laiku be didelių ginčų ir kivirčių.

Atsimenam, kada buvo reikalaujama daug mažesnės sumos pinigų WPA darbams. Atsimenam, kada buvo reikalaujama daug mažesnės sumos bedarbiams, pašalpoms. Atsimenam, kai tas pats prezidentas turėjo vesti didelę kovą su kongresmanais ir senatoriais dėl daug mažesnių sumų, reikalautų kūrimui gražesnio žmonėms gyvenimo. Buvo skelbta, buvo sakyta, jog prezidentas šalį vedąs į bankrūtą, jog davimas bedarbiams pašalpų arba skyrimas pinigų viešiems darbams, gerinantiems visos liaudies gyvenimą, nuves šį kraštą į skurdą, į pražūtį.

Deja, dabar, kai pareikalaujama septynių bilijonų dolerių pinigų, jie skiriami beveik be jokių didelių ginčų. Ir tik todėl, kad šitos milžiniškos sumos yra skiriamos karui, destrukcijai!

Ir reikia nepamiršti, kad šitie pinigai, šitie septyni bilijonai dolerių, kaip ir kiti bilijonai dolerių, turės būti sumokėti ne kieno nors kito, kaip tik darbo žmonių. Jie ant savo nugarų turės vilkti karo naštą. Jie turės pakelti didžiausius karo paliktus sunkumus.

Jau ir šiuo metu darbo žmonės kenčia didelę karo naštą. Viskas brangsta, gyvenimas sunkėja. O bandantiems darbininkams kovoti už pagerinimą darbo sąlygų ir padidinimą algų — grąsinama. Jie apšaukiami "sabotažninkais", "krašto priešais"!

Kaip greit karo hysterijos kvaitulys apsuko daugeliui žmonių galvas. Kaip greit mes dardame į karą, suruoštą ne labui liaudies, ne labui darbo žmonių, bet labui grupės, išnaudojamojo pasaulio valdytojų — Wall gatvės ponų ir valdovų!

Hitleris Laimėsiąs!

Savo trumpoj kalboj, sakytoj aukštiems karininkams, Adolfas Hitleris dar kartą pagrūmojo Anglijai. Girdi, jis ją dar šiais metais sunaikinsiąs. Hitleris yra pasakęs daug pranašysčių apie šį karą. Vienos jų išsipildė, kitos — toli gražu nuo to. Taip gali būti ir su jo sekmadienį pasakytomis pranašystėmis — jos gali pasilikti bevertėmis.

Bet vieną dalyką reikia turėti galvoj: Vokietijos armija greitu laiku bus paleista darban. Gal būt ji pradės naikinimo darbą Balkanuose — prieš Graikiją. Gal būt Hitlerio kariškoji komanda pradės žygius ant syk dviejuose frontuose; prieš Graikiją ir prieš Angliją.

Nepaisant, kaip ten bus, vienas dalykas reikia turėti galvoj: prasidės tokis naikinimas žmonių ir miestų, kokio žmonija dar nėra mačiusi. Jau šiuo sykiu, sakoma, Vokietijos orlaiviai keletą Anglijos miestų — ypačiai Liverpoolį ir Glasgovą — pavertė į griuvėsių krūvas. Juo bus ilgesnės dienos ir šviesesnės naktys, tuo daugiau bus pulta iš oro miestai, tuo baisesnės bus jiems teikiamos kančios.

Anglai nesnaus. Padrąsinti priėmimu 1776 biliaus Jungtinių Valstijų kongrese, gavę dar daugiau paramos iš Amerikos, jie atsimokės tuo patim Vokietijos miestams.

Taigi vienas dalykas jau jau matosi, jis jau aiškus: nepaisant, kuri pusė (kurios pusės imperijalistai) laimės, tiek Anglijoj, tiek Francijoj, tiek Hollandijoj, Belgijoj, Norvegijoj, Graikijoj, Vokietijoj ir Italijoj milijonai žmonių pasiliks be pastogių ir be maisto.

Tai bus žūstančio kapitalizmo "dovana" milijonams žmonių. Anksčiau ar vėliau jie bus priversti jieškoti išeities iš to pragaro, kurį sukūrė žmonių išnaudojimu paremta sistema.

Amerikos žmonės privalo budėti. Jų uždavinys turi būti: neleisti karui plėstis.

Š. m. balandžio 5 ir 6 dienomis įvykstančioji New Yorke Taikos Konferencija, be abejo, tars stiprų žodį tuo reikalu.

Naciams Tai Jos Tiki

"Vilnis" rašo:

"'Naujienos' (kovo 12 d.) piktai ambrija, kad Lietuvoj gyvenusieji vokiečiai keliami Vokietijon. Kaltę už tai meta ant Sovietų. Stalinas, girdi, juos atidavė Hitleriui, kad 'būtų daugiau vietos Pabaltijo kraštuose gabenamiems rusams'.

"Visi žino, kaip yra su tuo gyventojų kilnojimu. Tai daroma ne Sovietų Sąjungos sumislu ir iniciatyva.

"Iš Latvijos ir Estijos vokiečius iškėlė dar tuomet, kuomet ten nebuvo Sovietų valdžios, o buvo 'Naujienų' taip mylimos buržuazinės valdžios. Lietuvoj Hitleris vokiečius tūlam laikui dar buvo palikęs, bet dabar jis jų pareikalavo. Kaslink Lietuvos vokiečių, tai dar prie smetoninio režimo jie turėjo savo organizaciją, kuri veikė po hitlerininkų komanda ir sulyg instrukcijomis iš Berlyno. Po šios organizacijos skvernu sulindo beveik visi vokiečiai. Tai ar negeriau, kad jie ir išsikėlė Vokietijon?

"Lietuvius liuteronus niekas, be abejonės, nevertė kelties. Kėlėsi tik tie, kurie nori faterlando.

"'Naujienos', talpindamos visą eilę pranešimų iš Eitkūnų, kurie yra perdėm hitlerinės propagandos, dar kartą parodo savo veidą.

"Ką sako naciai — tas yra joms šventa, tam jos tiki".

Reikia atsiminti tą, kad, viešpataujant Lietuvoje "tautos vadui", hitlerininkams ten buvo daugiausiai laisvės veikti. Bet kai susmuko smetoniškasis režimas, jiems sparnai buvo apkarpyti. Todėl Hitleris ir nusitarė juo greičiau visus savo šalininkus vokiečius iš Lietuvos parsitraukti.

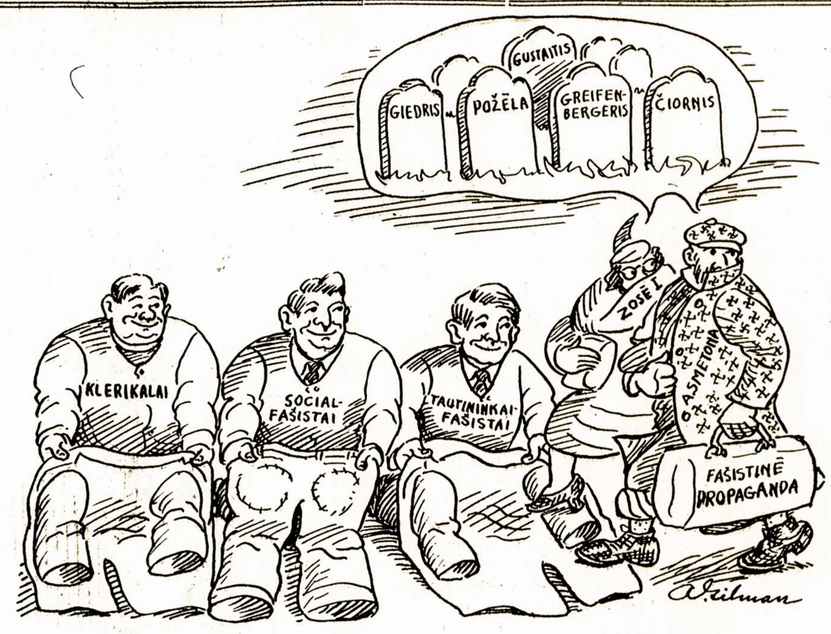

"Svečiai," kurie negali pabėgti nuo tam tikrų dvasių...

Visgi "Progresuoja"

Amerikai negali prilygti kitos šalys. Jeigu kaip kuriose šakose ji savo laiku buvo atsilikus nuo kitų šalių, tai bent dabar ne tik kad pasivijo, bet dar ir aplenkė.

Pastaraisiais keliais metais Washingtono valdžia be galo susirūpino svetimšalių veikla šioje šalyje. Yra paskirta komisija svetimšalių veiklos tyrimui. Ta komisija pasikinkė darban galybę šnipų, policijos ir šiaip "dorų" piliečių, kurie dūšia ir kūnu atsidavusiai sekioja paskui komunistus ir visus pažangesnius žmones, kurie tik nepučia į anglišką karinę triūbą, bet pasako, kad mūsų šalis neprivalo kištis į europinį karą. Tie visi apšaukiami "penktos kolumnos" žmonėmis.

Ir tuo laiku, kaip valdžia užimta tyrimu svetimšalių veiklos, tikrasis kriminalizmas siaučia visu smarkumu. Šalis stačiai skęsta kriminalizmo bangose.

"New York Tribune" tilpo iš Washingtono žinia, pažymėta 19 d. vasario. Teisdarystės departmentas praneša, kad Jungtinėse Valstijose į dvidešimts vieną sekundą įvyksta vienas kriminalis prasikaltimas. Pereitais metais šioje šalyje buvo papildyta 1,517,026 rimti (serious) kriminaliai prasikaltimai. Ir prasikaltimai vis auga. Teisdarystės departmentas sako, kad palyginus 1939 m. prasikaltimų skaitlinę su pereitų metų skaitline, tai padidėjo 2.2 nuošimčio. Vadinasi, smarkiau auga, negu piliečių pinigai padėti į bankus.

Toliaus departmentas nurodo, kokių kriminalių prasikaltimų daugiausia įvyksta.

Per kiekvieną 44 minutų laikotarpį įvyksta viena žmogžudystė; per kiekvieną dešimtį minutų vienas užpuolimas ir apiplėšimas; per vieną ir du trečdaliu minutos vienas įsiveržimas arba įsilaužimas per užrakintas duris; per 35 sekundas šiaip vagystė atliekama, ir trijų minutų laikotarpiu pavagiamas vienas automobilis. Toliaus seka iššaginimai, pasikėsinimai nužudyti ir tt.

Reikia žinoti, kad šios skaitlinės toli nepilnos. Daugelis kriminalių prasikaltimų liekasi neužrekorduotų.

Dabar būtų žingeidu išgirsti nuo Teisdarystės departmento skaitlines, ar daug dalyvavo komunistų ir kitų pažangiųjų žmonių, kuriuos tas pats departmentas vadina penktakolumniniais, viršminėtuose prasikaltimuose? Ar daug jis galėtų surasti tų, kuriuos suregistravo ir pirštų antspaudas nuėmė?

Pasirodo, valdžia, bekovodama prieš svetimšalių veiklą šioje šalyje, visai pamiršta, kad šalis skęsta kriminalizmo bangose ir kad tos bangos ne svetimšalės, bet nuosavos — patriotinės, jeigu taip galima išsireikšti.

Na, o kur visokie kyšių ėmėjai ir jiems panašūs? Juk Teisdarystės departmentas tų neskaito kriminalistais.

Taip, mes "progresuojame," tik ne į tą pusę.

V. Paukštys.

Redakcijos Atsakymai

W. Patrijotui, Lowell, Mass. — Apie tuosius Lietuvos "patrijotus" ir jų kalbas jau ne kartą pas mus buvo rašyta, todėl kartoti neapsimoka. Jūsų rašinėliu nepasinaudosime.

J. Sanduskiui, Volga, W. Va. — Dėkui už pastabas; į tai bus kreipta dėmesio.

Ten Buvusiam, Torrington, Conn. — Dėkui už rašinėjimą, bet pasinaudoti eilėmis negalėsime — persilpnai sueiliuotos.

Amerikos Karo Laivai Anglų Kolonijoje

Washington. — Šeši kariniai Amerikos laivai atsilankė į Naująją Zelandiją, Anglijos pusiau-koloniją. Buvo entuziastiškai priimti.

Pastabos

Šveicarija maža buržuazinė demokratinė valstybėlė. Ji pereitame kare išsilaikė neutrališka ir šiame kare laikosi neutrališkai. Gal būt dėlto, kad ji turi valstybinę miliciją ir jos gyventojai susikalba keturiomis kalbomis ir apeina savo priešus mandagumo politika. Šveicarija tik 1940 metais pasirašė prekybos sutartį su Sovietų Sąjunga. Iki jos priešai jos neapkabino iš visų pusių kaip replėmis, iki tol Šveicarija nepažinojo Sovietų Sąjungos. Mat, Sovietų Sąjungos sparnas yra šilčiausias dėl mažų tautelių, todėl jos ten ir glaudžiasi, kaip vištukai prie vištos.

Kas metai per pirmus du mėnesius, sausį ir vasarį, mes prigyvename tris gimtadienius. Prez. Roosevelto, Abraomo Lincolno ir George Washingtono. Manau, kad sutiksite su mano išsireiškimu, kad prezidentas Abraomas Lincolnas savo gyvenime suteikė geriausią vadovybę šiai šaliai.

Šiemet sueis aštuoniasdešimts metų nuo kovos prie Fort Sumter. Jau kelinti metai ant Roosevelto gimtadienio Amerikos Darbo Federacijos prezidentas p. Green, varde organizacijos, padovanoja specialiai iškeptą didelį kėksą, artistiškai papuoštą su tautiškom emblemom. Atrodo, kad tie kėksai organizacijai garbės neprideda, tik parodo pono Greeno ištižimą ir metimą organizacijos pinigų veltui.

Žemiška "traicė", atstovaujanti organizuotą darbo liaudį Anglijoj ir čia: Ernest Bevin, Sir Walter Citrine, ponas Green ir Sidney Hillman. Visi šitie elementai šinkuoja ir maitinasi darbo liaudies prakaitu. Ponas Bevins, iš šalies žiūrint atrodo, kaip povas pasipuošęs gražiomis radikališkomis plunksnomis. Jis išdirbo verstino darbo planą ir užgyrė 70—80 val. per savaitę Anglijos imperijoj. Ponas Citrine, Amerikos Darbo Federacijos prezidento Greeno pakviestas iš Anglijos, mūsų šaly agitavo už įvedimą 70—80 valandų darbo savaitę. Jis begėdiškai stengėsi įkalbėti, būk Anglijos darbininkai tuo valandų skaičium pilnai patenkinti. Ponas Green tą jo agitaciją pazalatino ir priėmė už gryną pinigą ir oficialiai Amerikos Darbo Federacija uždraudė streikus. Bet atrodo, kad pono Green balsas neatsimušė į darbininkų širdis. Streikų banga visur pasireiškė, tik, kol kas, nepasiekė įsisiūbavimo čiukuro.

Ponas Hillmanas dabar komercinės spaudos akyse yra labai didelis ir praktiškas darbininkų vadas. Hillmanas suloš tokią pat rolę, kaip darbo ministeris Ernest Bevin sulošė Anglijoj. Kada Komunistų Partijos laikraštis "The Daily Worker", tapo uždarytas, ponas Bevin netarė nei žodžio prieš Anglijos lordų imperijalistų užmačias.

Šeimininke, būk linksma, nenusiminkk, kad maisto produktai kyla į padanges. Tai vis dėl "apsigynimo ir šalies gerovės". Dabar dar kol kas gali pasismaginti su sumalta su priemaišom mėsa ir keptais blynais. Na, o prie tam dar galima vieną kitą riekę pyrago sumaumoti su šiltu vandeniu. Žinok, kad ateis laikas, kai pačiai su šeimyna prisieis pasitenkinti su iškeptom ausiukėm iš nedažytų miltų. Jei norėsi į laiką pasimokėt už metų algos įplaukas. Kunigai, ponai, visi liepia ir verčia tave dirbti, kentėti ant šios ašarų pakalnės, kol gyvas esi ir gali. Kaip liepto galą prilipsi, visas kūno jėgas prarasi, galėsi keliaut laurų keliu į dangaus karalystę, kur ramybė viešpatauja per amžių amžius.

Pacific.

Pavojingi Darbininkams Sumanymai N. Y. Seimelyj

Albany, N. Y. — New Yorko valstijos seimeliui įnešta eilė sumanymų pavojingų darbininkam ir kairesnėm partijom. Dunnigan ir Devaney sumanymai yra taikomi uždraust Komunistų Partiją ir kitas mažesnes "kairias" partijas. Coughlino sumanymas prieš "kriminalį sindikalizmą" gręsia ilgais metais kalėjimo streikieriam ir unijistam net už lapelių skleidimą.

JAU 200,000 ANGLŲ SUTELKTA Į GRAIKIJĄ

Istanbul, Turkija. — Čia gautą žinią, kad anglai laivais perkėlė jau 150 iki 200 tūkstančių savo kariuomenės į Graikiją. Dalis tos anglų armijos perkraustyta iš Libijos, Afrikos.

Anglai stengsis sukurt karo frontą prieš vokiečius Balkanuose, idant sulaikyt vokiečius nuo jų armijos kėlimo į Angliją.

Hong Kong. — Chinų partizanų užtaisytos minos Yangtze upėj nuskandino japonų laivą, kuris gabeno 500 kareivių ir stambų kiekį karinių reikmenų. Dauguma tų japonų žuvo.

Advokatai prieš Negrų Skriaudas Armijoj ir Laivyne

Washington. — Visašališka Advokatų Gildija pasmerkė negrų išskyrimą ir žeminimą Amerikos armijoj ir laivyne.

Baigiamas Milžiniškas Parako Fabrikas

Radford, Virginia.—Jau beveik visai užbaigtas statyt ir įrengt didis fabrikas, kuris dirbs nerūkstantį paraką Amerikos valdžiai. Fabrikas lėšuoja 44 milionus dolerių. Per dieną jis pagamins 300 tūkstančių svarų tokio parako.

VOKIEČIAI SUŠAUDĖ PENKIOLIKĄ HOLANDŲ

Berlin. — Pagal vokiečių karo teismo sprendimą, tapo sušaudyta 15 holandų Hagoje už tai, kad jie šnipinėję Anglijos naudai, kad gadinę bei trukdę gamybą fabrikuose, kenkę maisto pristatymui vokiečių kariuomenei ir darę sąmokslus nuodyt vokiečių oficierius ir valdininkus.

Vokiečiai buvo nusmerkę mirt dar tris holandus, bet mirties bausmę pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos.

Baden, Pa. — Nukritus traukiniui nuo tilto į upę, bent 4 žmonės liko užmušti ir 45 pavojingai sužeisti.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimai

Gerb. "Laisvės"
Redakcija!

Prašau man suteikti atsakymą:

(1) Aš turiu reikalą dėl mano giminių, gyvenančių Lietuvoj. Kadangi dabar Lietuva yra tarybinė ir dalis Sovietų Sąjungos, tai kur man kreiptis?

(2) Aš turiu ištaisyti savo Lietuvos pilietybės reikalus, tai kur man dabar kreiptis?

(3) **Kokioj kalboj man rašyti Sovietų atstovybei,** jeigu ji tvarko Lietuvos piliečių reikalus ir kokis antrašas?

Skaitytojas V. S. T.

Atsakymai:

(1) Visais reikalais, kurie liečia jūsų gimines, su kuriais negalima tiesiai susisiekti, kaip tai, dėl turto pervedimo ar tam panašiai, galima kreiptis į Sovietų generalį konsulą.

(2) Lietuvos piliečių reikalus dabar Lietuvos valdžia tvarko užsienyj tik per Sovietų Sąjungos atstovybę, nes ta atstovybė kartu yra ir tarybinės Lietuvos.

(3) Į Sovietų Sąjungos generalį konsulatą New Yorke, kuris tvarko tuos reikalus, galima kreiptis **lietuvių kalboj,** nes ten yra **lietuvis sekretorius,** kuris perstatys jūsų reikalus konsului ir jums prigimtoj kalboj duos atsakymą.

SSSR konsulo antrašas yra:
General Consulate of USSR,
7 E. 61st Street,
New York, N. Y.

Karas neša darbo žmonėms žaizdas, mirtį ir širdgėlą, karo taksus ir skurdą, sunaikinimą organizacijų ir asmens teisių. Mes, darbo žmonės, nenorime karo. Praneškim apie tai savo kongresmanams!

MOTERŲ ŽINIOS

Dabar eina Literatūros Draugijos ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo vajai. Abi lietuviams darbo žmonėms brangios organizacijos. O dar randasi aplink mus žmonių, kurie joms nepriklauso. Įrašykime.

Naujosios Anglijos Moterų Sąryšio Žinios

Su pradžia kovo užsibaigė mūsų prakalbų maršrūtas. Kalbėtoja K. Abekienė iš savo pusės pareigas atliko puikiai širdingai. Kalbėtoja ji gera — įspūdinga. Kolonijos, kurios surengė prakalbas, pilnai pasitenkino kalbėtoja.

Keturios kolonijos, kuriom buvo skirtos dienos, prakalbų n e s u r e n g ė, pasiteisindami, kad dabartiniais laikais daugelis dirba naktimis ir prakalbos būt nepasekmingos rengiant vidur-savaitės. Tame yra kiek tiesos, bet daug ir netiesos. Kolonijos nesurengdamos prakalbų daug pralaimėjo ir ateityj turėtų būt budresni.

Sąryšio Komitetas taria draugei K. Abekienei nuoširdų padėkos žodį už jos idealistiniai nuoširdų-neapmokamą darbą, ir už palikimą gražios atminties mūsų sąryšio ribose.

Draugės chikagietės turėtų paliuosuoti draugę Abekienę nuo kitų visuomeninių darbų, o paraginti ją prie daugiau kalbėtojavimo, nes ji turi visas reikalingas kvalifikacijas masinei kalbėtojai.

Tai su geriausiais linkėjimais ir iki pasimatymo, Konstancija!

Mūsų Sąryšis.

Jau Tik Pora Savaičių Liko Iki Mūsų Suvažiavimo ir Koncerto

Taip laikas punktuališkai skubiai bėga—balandžio 6-ta artinasi. O tai svarbi mums diena. Būdėkim, kad ši svarbi diena neužkluptų mus neprisirengusias. Turėkim išrinktas atstoves konferencijai. Prisiruoškim su našiais - konkrečiais sumanymais, pajieškokim sveikinimų, nes jie suteikia gyvumo, gražaus ūpo.

Paraginkim kolonijų dailės, kultūros mylėtojus-jas dalyvauti mūsų gražiame koncerte pasibaigus posėdžiams, nes konferencijos ir koncerto sekmingumas priklausys nuo mūs visų bendros, nuoširdžios kooperacijos.

Konferencija prasidės lygiai 10:30 ryto, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott. St.

Są.-Kom.

Gardner, Mass.

Dėl Chicagos Moterų

Mane labai interesavo iš Chicagos žinutės, tilpusios kovo 5-tos laidoje, apie puikų darbą. kurį mūsų sesės chicagietės veda kūrybinės kultūros dirvoje. Bravo, chicagietės! Už tai esate pagirtos! Kitos kolonijos turėtų sekti jūsų pėdomis jūsų naudingame darbe.

Jūsų laimė, kad tarpe jūsų randasi Dr. A. L. Graičiūnas, kuris taip puikiai nupiešė jūsų darbą ir talentą. Aš tikiuos, kad randasi ir kitos moterys, kurios energingai darbuojasi, bet mes spaudoj gal nematom apie jųjų darbus.

Mūsų kolonijoj moterys nėra daug atsiekusios kultūringųjų darbuose, nes, viena priežastis, daug mažesnė kolonija, antra, trūksta energijos ir talento. Moterys sulaukusios vos keletą metų virš 40 jau skaitosi persenos, o tos, kurios turi vos porą metų mažiau, tai sakosi perjaunos su kitomis dalyvauti. Bet aš tikiu, kad ne amžius kenkia, bet vien tik, kad nėra noro.

Kalbant apie moteris, reikia neužmiršti, kad vyrai taipgi dėl kokių nežinomų priežasčių neatkreipia atydos į reikalą darbuotis kultūroje. Pas mus Gardneryje yra Literatūros Draugijos kuopa, kuri galėtų vesti šioki tokį darbą kultūroj, bet tūli nariai neturi energijos ateiti į susirinkimus ir dėlto kuopa vos tik vien varde gyvuoja.

Tik vieną pastabą norėčiau duoti Dr. A. Graičiūnui. Man rodos, kad finansinės pagalbos ir rankų plojimo nuo vyrų neužtenka, jie taipgi turėtų sykiu dalyvauti, nes ir jiems yra reikalas mokytis taip pat kaip ir moterims. Gal aš klystu, gal pas jumis Chicagoje vyrai taipgi darbuojasi?

Daug gerų linkėjimų dėl daug geresnio ir didesnio darbo ir atsiekimų chicagietėms!

Lucy J. Evaniuk.

Kada Ateina "Senatvė"

Nusiminus dėl užsitęsusio nedarbo, baigdama išteklius ir bijodama, kad jai prisieis eiti ant pašalpos, kurią gauti sunku ir ant kurios gyvenimas yra vergiškas-suvaržytas ir pusbadis, Anna L. Uhlmann iššoko nuo 15-to aukšto iš Cotton Exchange Bildingo, 60 Beaver St., New Yorke, ir ant vietos užsimušė nukritus ant cementinio šaligatvio.

Paliktame raštelyje Anna rašo: **"Niekas nenori samdyt sekretorės, kuri jau sensta."**

Sulyg notos manytum, gal jai jau 70 metų, gal nebeprimato rašto, neprigirdi diktanto. Ne. Jai suėję 38 metai. Ar ji buvo persena dirbti ir gyventi, jei pas mus būtų žmoniška tvarka?

Dviejų moterų spiegimas išvijo plėšiką iš krautuvės 382 Park Ave., N. Y., tam vos spėjus pačiupt $8.

Chiniečiai vaikai įteikia poniai Roosevelt braižinįskelbimą parodos ir išpardavimo amerikoniškų ir chiniškų dailės kūrinių, kurių pelnas buvo skiriamas Chinijos paramai. Paroda įvyko kovo 12-tą, New Yorke. Ją suruošė Chinijai Gelbėt Taryba.

Amžius, Knyga ir Organizacija

Nei vienas nenorim pasenti, bet laikas bėga, metai prie metų kraujasi; kitiems išauga vaikai, anukai pradeda bėgnėti, o žmonės (nevisi) vis laukia, kada jie pasens. Matom žmones po 70-80 metų amžiaus jaunus, energingus, gi kitoje pusėje, taip pat matom žmones po 40-50 metų amžiaus, bet jau pasenusius-sulepšėjusius, kurie vien tik skundžiasi savo bėdomis-senatve.

Keli metai atgal, vienas žymus laikraštis padarė anketą, apklausinėjant pasaulio žymius žmones, nuo kada žmogus pasensta. Apklaustieji visi buvo jau gerai peršokę septynis kryžiukus metų. Anketos dalyviai vienbalsiai atsakė, kad žmogus pasensta tiktai, kada jis pats panori pasenti. Žmonės turinti gyvenime interesą, jie neturi laiko senatve rūpintis: tokių žmonių gyvenimas su kiekvienais dadėtais metais darosi vis gražesnis, įdomesnis, pilnesnis. Jeigu žmogus nėra sulepėjęs, jis randa gyvenimą kupiną įdomybių, vertės ir pareigų. Tiesa, žmonės pasiekę 70-80 m. amžiaus, jau negali šokinėti-bėgnėti, kaip kad jie galėjo tai daryti 50-60 m. tam atgal. Didesnio amžiaus jaunuoliai, gerbdami savo sukrautą metų krūvą, jie vis savo sielą įgilina, jie stebi didžiausius žmonijos įvykius, vis suranda eibes visokių reikalų-reikalėlių ir taip stropiai užpildo kiekvieną liuosesnį gyvenimo laikotarpį, kad apie nuobodį ir senatvę visai nelieka laiko mąstyti.

Kiekvienas inteligentiškas žmogus, jau nekalbant apie pasaulines įžymybes, daug skaito. Žmones, kurie nieko neskaito, visuomeniniu gyvenimu nesidomauja, juos tenka priskaityti prie nelaimingų. Tokių žmonių pasaulėžvalga yra labai apribota, o kuomet jau susikrauna ant jų pečių krūva metų, jų draugai praretėja, tokie žmonės atsiduria nuobodžio ir visokių bėdų sukuryj.

Skaitymas reikia išsiauklėti, priprasti prie skaitymo, pamėgti skaitymą. Knyga yra geriausias gyvenimo draugas. Neužtenka skaityt vien tik laikraštis, būtinai reikia pratintis prie skaitymo gerų knygų, tuomet nejučiomis žmogaus pasaulėžvalga didėja, gyvenimas darosi įdomesnis, įvairesnis. Tik pažvelgkim aplink save į žmones, kurie skaito ir kurie nieko neskaito, o skirtumas bus tarpe jų kaip tarpe dienos ir nakties. Tad, bekraujant metų krūvą, geromis knygomis, paskaitomis ir vertingais susirinkimais gilinkime savo pasaulėžvalgą. Imkime pavyzdį iš visuomenėje žymių žmonių gyvenimo, o rasim, kad anie kožną gyvenimo valandą sunaudoja vertingai. Kaipo pavyzdžiui noriu paimti mūs šalies prezidento Roosevelto žmoną. Aš tikiu, kad Rooseveltienės vaikai greičiau pasens, negu jų motina. Eleanora Rooseveltienė yra aktyvė visuomenininkė; ji viskuom domisi, viską pati savo akimis nori patirti, kuomet kitos jos amžiaus moterys, net ir buvusios prezidentų žmonos, seniai yra nustumtos į gyvenimo užmiršt; apie jas niekas nekalba, niekas jų negiria nei kritikuoja jų. Dabartinio šalies prezidento žmona suaugusioms moterims yra geru pavyzdžiu. Tiesa, su jos pasaulėžvalga daug kame negalima sutikti, jos pavyzdį ėmiau tiktai kaipo visuomininkės.

Kaip kas, be abejo, pasakys, kad tik tokios prezidentų žmonos ir jom panašios gali visuomenėje iškilti. Patarlė sako — nereikia būt turtingai, kad būt protingai. Iš turtingosios žmonių klasės, palyginus su visomis jų galimybėmis moksliui ir visuomeniniam judėjimui, tai ten rasim didžiausį sulepšėjimą, dvasinį bankrutą. Kad net ir mūs lietuviška neva ponija, jau keli metai, norėdami save svietui pasirodyti, o neturėdami ko naudingo užsiimti, įsivėlė į kvailą suprizų puotų rengimo ligą. Kaip kur juos paseka ir darbininkai, bet naudos iš to nei už dvylekį, tik bereikalingas laiko ir energijos eikvojimas. Rimtos moterys, vietoje eikvojus savo energiją bevertėms suprizų puotoms, jos suranda galybes visokių reikalų-reikalėlių, kurie turi visuomeninį pabūdį, kaip tai platinimas ir stiprinimas spaudos; sušaukimas naudingų susirinkimų; įtraukimas daugiau narių į visuomeninio pobūdžio organizacijas.

Jeigu organizacija rengia savo užsitarnavusiam nariui ar narei puotelę, tuomet pilniausiai tenka sutikti, nes tai jau yra visuomeninio pobudžio sueiga.

Žmonės veikianti organizacijoje, jaučiasi lyg ir kad jie veiktų vienoje didelėje šeimoje, kuri šeima, reikalui atėjus, juomi rūpinas, tai ar neverta kožnam prisidėti prie tos didžiulės šeimos?

Žmona.

Kliperis vėl išskrido Bermudon ir Portugalijon po sugrįžimo pataisoms. Išvežė 24 keleivius ir 2,810 svarų siuntinių.

(Daugiau Moterų Skyriaus raštų rasite 4-me puslapyje)

Barškančios Gyvatės Yra Skanėsiu

SKRUZDĖ

Žmogaus maistas nuolatos keičiasi. Daugelis valgomų daiktų, kurie dabar yra laikomi skanėsiu, seniaus niekas nei nemanė, kad tai būt tinkami maistui. Tryliktame šimtmetyje, kuomet vokiečiai įsibriovė į Lietuvą valgė kopūstus, lietuviai juos už tai vadino gyvuliais, nes anie valgė gyvuliams skiriamą daržovę. Na, o kas dabar atsisakytų nuo kopūstų?

Kaip atrodo, greitu laiku valgysime dobilų ir šieno sriubą, o juk tasai abrakas irgi yra skiriamas tiktai gyvuliams. Mokslininkai ištyrė, kad dobiluose ir šiene randasi apsčiai vitaminų, o kadangi mūs griešnas kūnas reikalauja visokių vitaminų, tai ir dobilai su šienu patekę į laboratorijas, sulig mokslininkų nurodymų, bandoma pritaikyti žmogaus kasdieniniam maistui.

Daugumoje vaikai nemėgsta spinakų, bet užtad jie mėgsta šaltakošę. Spinakų šaltakošė jau yra rinkoje ir greitu laiku visi galėsime ja gėrėtis.

Kas galėjo mislyti, kad nuodinga barškančioji gyvatė yra skanėsys? Jeigu jūs šeimininkė kada padės ant stalo iššmožytą gyvatę, tai nenusigąskite, bet išbandykite jos skonį. Floridos gyventojas George Kennet End savo ūkyje turėjo daug bėdos su gyvatėmis. Daržovės ir paršeliai jam nevyko per gyvates, nes ten jų labai daug visur šliužinėjo. Vieną kartą Endas, pasišaukęs savo du sūnus, nusprendė išbandyti gyvatienos skonį. Pasigavę riebią penkių pėdų ilgio gyvatę, nukirtę jai galvą, numovė odą, o mėsą atidavė žmonai, idant priruoštų pietums. Na, ir kokis tai buvo jų nusistebėjimas, kada patyrė, kaip skani yra gyvatės mėsa. Nieko nelaukęs, Endas sugaudęs daugiau gyvačių nukirto ir toms galvas, susikvietė laikraščių reporterius ir juos pavaišino gyvatiena. Visi pripažino, kad tai yra skanumynas. Mėsa yra balta, švelni—panaši į gerą vištieną.

Išbandęs gyvatienos skonį, Endas, kad ir su mažu kapitalu, pradėjo gyvačių konservavimo biznį. Taj buvo apie keturi metai atgal, gi 1939 metais Endas pardavė 15,000 skardinių gyvatienos po $1.25 už skardinę ir pareikalavimai nuolat didėja.

Endas sako, kad seniaus gyvatės jį baugino, bet dabar tikrai jį sužavi. Ištiesų, jeigu atydžiau prisižiūrėsim į jas, tai patėmysim, kad gyvatės oda yra nepaprastai graži; ypatingai didžiųjų gyvačių oda yra labai gražiai marga. Gyvatės visuomet yra švarios; atrodo gerame sveikatos stovyje ir maistą jos pasirenka sau gerą ir tik šviežią.

Gyvačių pramonininkas, kaip ir bile mėsos pramonininkas, sunaudoja visas gyvatės kūno dalis: nuodus parduoda laboratorijoms dėl gaminimo įvairių gyduolių; riebalus ir liaukas taip pat įvairiems aptiekoriškiems tikslams; iš odos daroma moteriški bateliai, piniginės, diržai, sporto žiponai (po $75 ir daugiaus), o mėsa į skardines.

Gyvatės nuodus, Endas pats demonstruoja, sako, galima nuodus nuryti, vartoti prie pyrago (keiko) kaip ir kiaušinio baltymą ir jie nebus pavojingi, bet jeigu tuos nuodus įleisi į kraują, tuomet jau bus mirtini.

Nukirsta gyvatės galva, per daugelį valandų yra taip pavojinga, kaip ir gyva gyvatė ir tik po 24 valandų, nukirsta galva jau nekerta.

Nors Endas savo gyvatyne ir labai liuosai su gyvatėmis elgiasi, bet niekuomet jis gyvate nepasitiki. Gyvatė perkerta per bile bato odą. Jo batai yra iškloti plona alumino sienele arba labai standžiu metalo tinkleliu.

Floridoje iš 26 rūšių barškančių gyvačių, tik viena rūšis, vadinama Deimantnugarė, savo didumu ir skoniu yra tinkama maistui-skani. Nekurios gyvatės iš Texas valstijos didumu būtų tinkamos kenavimui, bet jų skonis nekoks. Kenuojamosios gyvatės daugiausiai maitinasi kiškiais.

Daugėjant gyvatienos pareikalavimams, Endo ūkė likosi permaža: virš 50 vyrų ir moterų kasdieną vaikštinėja po apylinkes gaudydami gyvates. Už 7 apie po šešių pėdų gyvates sumoka po $20. Moterys esą sugabesnės gyvačių gaudytojos. Dabar Endas planuoja užvesti geros rūšies gyvačių ūkį. Tam reikalinga bent 25 hektarai sausos, akmenuotos žemės su švaraus šalto vandens šaltiniais arba upeliu, ir pakankamai apyriebių kiškių. Vadinasi, iš bėdos išvystė naują pramonę ir daro gerą biznį.

Kaip Namiškiai Gali Palengvinti Ligoniui Sergančiam Namuose

(Pabaiga)

LOVA

Reikia žiūrėti, kad ligonis negulėtų susivėlusioje lovoje. Kuomet jis nemiega, jo paklodalai ir užklodalai reikia gražiai ištiesinti, išlyginti ir retkarčiais apversti paduškos ir apmainyti taip, kad ligonis jaustųsi esąs naujai pataisytoje lovoje. Taisant ligonio lovą, nereikia jį perdaug stumdyti ir vartyti arba užklojimus tam pačiam kambaryje kratyti ar smarkiai ant ligonio dėti ir nereikia palikti ligonį nuklojus nei vieną minutę, kuomet mainai lovą. Visada reikia palikti ant ligonio blankietas arba nors paklodė, pakol per langą nukratai dulkes nuo kitų apklojimų.

GĖRIMAS

Visada reikia laikyti staliukas arba krėslas su apdengtu stiklu vandenio, kad ligonis galėtų pasiimti, kada jis nori. Tankiai ligonis nenori atsibosti namiškiams, tai kad jam ir burna džiūsta ir troškulys kankina, jis neprašo vandenio.

Tankiai ligonio lūpos apdžiūsta ir pradeda suskilti. Tada reikia vienas arbatinis šaukštukas glicerinos įpilti į mažą stikliuką ir įspausti kelis lašus lemono. Švariu skuduriuku apvyniojus arbatinio šaukštuko kotuką, padažius tam skystime, aptepti ligonio lūpas. Tas apsaugo nuo suskilimo ir didelio sudžiūvimo.

PRAUSIMAS

Kuomet ligonį lovoje mazgoji arba alkoholiu vilgai, kuomet gydytojas liepia alkoholiu ištrinti, kad numažinus temperatūrą, tai niekad nereikia ligonį visą nukloti. Vieną dalį kūno mazgoji, kitą dalį bandyk laikyti apklojus. Visada reikia turėti bovelninį blanketą ir keletą abrūsų, kad apsaugoti paklojimus nuo sudrėkimo. Žinoma, ligoninėse net po du blanketu vartoja, kuomet ligonį mazgoja: vieną po ligoniu pakloja, kitu jį apkloja. Žinoma, namuose reikia apsieiti su kiek turi. Man sykį taikėsi net slaugę matyti, kaip neatsargiai mazgoja ligonę. Jau kojas baigė mazgoti, o visa ligonė gulėjo lovoje neužklota. Mat, slaugė sunkiai dirbdama jautės labai sušilus ir pamiršo, kad ligonė lovoje gulėdama visai nesijaučia šiltai. Taip darant tankiai ligonis pagauna šaltį ir kai kada uždegimą plaučių ir net miršta.

LANKYTOJAI

Kiekvienas sergantis žmogus trokšta, kad jį draugai aplankytų, bet kuomet ligonis yra labai silpnas, tai lankymas jam dar daugiau pakenkia. Ligoninėse jis yra apsaugotas, bet namuose tas labai yra sunku atlikti. Kiekvienas lankytojas nori ligonį pamatyti, paklausti, kaip jis jaučiasi, kas jam yra, kodėl jis apsirgo ir kaip ir kur jis apsirgo, ir taip toliau. Ligonis, nors mažai sveikatos turėdamas, bet bando šypsotis ir atsakyti į visus klausimus. Kuomet lankytojai išeina, tankiai ligonio temperatūra būna pakilus, ir ligonis jaučias labiau sergantis. O dar yra tokių lankytojų, kurie atėję išpasakoja kitų jo draugų nelaimes arba ligoje kokius negerus nuotikius. Tada ligonis sau vienas gulėdamas pradeda mislyti, nervuotis, gailėtis savo draugų arba patsai bijoti kokios nelaimės.

Kada lankai ligonį namuose, tai geriausia pasiklausyti namiškių, ar ligonis silpnas. Jeigu ligonis silpnas, tai geriau nei neprašyt, kad leistų ligonį pamatyti. Nes tankiai namiškiai nedrįsta atsakyti, kad negalima ligonį matyti. Jeigu labai nori ligoniui pasirodyti, kad tu jį aplankei, tai nebūk jo kambaryje ilgiau kaip 2 minutes. O jeigu ligonis miega, tai pasikalbėk su namiškiais ir jie jam pasakys, kad tu jį aplankei. Jeigu ligonis jau pusėtinai sveikas, tada jam yra geriau, jei jis turi su kuo kad ir ilgiau pasikalbėti, nes tas sutrumpina nuobodų dienos arba vakaro laiką.

Šiame rašinėlyje bandžiau priminti keletą reikalingų patarimų, kaip pati šeimyna galėtų tinkamiau patarnauti sergančiam savo nariui, kur nėra galimybių pasisamdyti slaugę arba vežti ligonį į ligoninę.

Elizabeth Vilkaitė.

Tarnaitės Likimas

Tarnaitės darbas — yra vergystė. Namų darbininkė yra vergė. Jos nežino, kada jų dienos darbas prasideda ir kada pasibaigia. Jis gali tęstis iki 13-14 ir daugiau valandų. Tarnaitei nemoka už viršlaikį ir jai nėra nuskirto darbo laiko.

Didelė didžiuma net neduoda tarnaitėms atskiro kambario. Jos miega kokioje nors "kamurkoje."

Tarnaičių uždarbis 13-14 centų į valandą.

Jaunos mergaitės, vos tik užbaigusios pradinę mokyklą, ir negaudamos kitose šakose darbo, yra priverstos dirbti tarnaitės darbą. Jų tėvai, neturėdami išteklių, negali savo dukrom duoti bent kokią nors pagelbą, kad jos įgautų apšvietą ar bent kokią nors darbo kvalifikaciją, kad išlavinus laisva, savistove ir nepriklausoma kam nors Jungtinių Valstijų demokratijos piliete.

Būna dar blogiau, nes tankiai jaunos mergaitės tampa kokio nors "džentelmano" auka. Jaunos mergaitės net neturi nei kam pasiskųsti.

Klausimas kyla, kodėl iki šiol kongresas nepravedė įstatymo, kad pagerinus tarnaičių darbo sąlygas? Kodėl gaili kelių milijonų dolerių pagerinimui jaunuolių sąlygų?

Tačiau Amerikos prezidentas Rooseveltas skiria šimtus milijonų Anglijai, kuri buvo didelis priešas Amerikos. O apie Amerikos jaunas mergaites visi valdininkai tyli. Tas aiškiai parodo, kad Amerikos valdininkai bijo ir prisiminti tarnaičių likimą. Vienok namų tarnaitės privalo būti organizuojamos į unijas.

J. Klevaitė.

ELLA REEVE BLOOR

Su virš 78 metų jauna, Močiutė Bloor dabar važinėja po Ameriką su prakalbų maršrutu.

PETRAS CVIRKA.

ŽEMĖ MAITINTOJA

1-30-41—41

(Tąsa)

Greitai pasidarė bejėgiai visi mokslai. Tuojau po pietų vežimas grįžo, ir daugelis, jį matę, suprato, kad tai kelionės galas.

Parakinis, lyg vasaros degmečių įkaitinta žemė kad rudeniui stojus, atvėso, išsilygino, sukrito. Suaušo į ilgą ir ramų.

Monika, negalėjusi sėdėti namie, išbėgo į Linkus ir ten pravirkdė visas būrin susirinkusias bobeles. Pro kūkčiojimus buvo papasakotas mažojo žmogaus gyvenimas nuo pat lopšio. Visos moteriškės podraugei atsiminė savo mirusius, žuvusius kare, dingusius be žinios, klupusius po sunkaus gyvenimo našta, visus kūdikius, brolius, tėvus.

●

Kaziuką pašarvojo tėvas ir Linkuvienė.

Vaikas dar reikėjo nuprausti, aprėdyti. Jurui nė viena ašara neiškrito. Kaimynė stebėjosi: jis buvo toks klusnus, geras. Vienas pernešė negyvą sūnų, glėbyje, užkrosnin, į atitrauktą lovą, kurioje prieš keliolika metų vargšas išvydo pasaulį.

Juras daržinaitėj surado lentų. Vieną ilgesnę perpjovė, padėjo vidury aslos ant dviejų kėdučių, užklojo audeklu.

— Dabar... kad būtų bateliai, ar naginikės? — sakė Linkuvienė.

Tėvas surado batelius, tik perdidelius. Kaziukas niekuomet neturėjo nuosavų, jo kojai siūtų batelių. Pabandė apauti motinos — jie nabašninką darė paniekintą, dar vargingesnį. Nutarė, kad geriau bus, jeigu greitomis susiūs jam nagines. Juodas naginaites mažoms kojoms.

— Juruk, palaikyk rankutę! Ak, netaip! Dieve tu mano, šitą imk.

— Kaip? — jautrus, sunkiai valdydamasis, klausė Juras.

Mirusio puošimo valandos buvo ilgos, nekantrios. Tėvas prašė, kad Linkuvienė kol kas neišeitų ir pavaigytų čia pat. Drovėjosi prisipažinti, kad vienas nežinotų, ką su sūnumi daryti.

Beveik viskas buvo baigta, kai už durų prailgo ir išsitiesė asloje žmogaus šešėlis. Juras jo nepažino, sustojo ir pasižiūrėjo, kas turi įeiti vidun, laikydamas mirusio kojai skirtą kojinę. Durys plačiai prasivėrė. Motina įėjo. Svirduliuodama čia į vieną, čia į kitą šoną. Jos pirmykščiame veide nepaliko nieko. Ji atsiklaupė ne prie mirusio, ne prie jo galvos ir kojų, bet asloje, prie pat slenksčio. Klūpėjo, ir nežinia, ar ji verkė, ar juokėsi — toks buvo jos balsas. Ko nesijuokt iš tokio gyvenimo! Bet Monika verkė. Jos rauda greitai baigėsi. Ji nusišluostė murziną veidą pirštais. Miela, gera išraiška vargų išvagotame ir spėjusiame ne laiku pasenti veide atnešė palengvėjimą visiems namams.

Ilgai negalvodama, atgavusi jėgas, Monika pradėjo ruoštis aplink mirusį.

Naginaičių vis dar nebuvo — jų vienų ir tetrūko, kad galėtų Kaziukas pasirodyti savo šventadieniškame puošnume kaimo draugams ir pažįstamiems. Sklastymas ant šono, plaukučiai šviesūs, lipniai prigulę prie susimąsčiusios kaktos. Tokį jį motina matė pirmąją mokyklos dieną. Tikras vyras gulėjo ant lentų, ant tų pačių lentų, iš kurių Juras žadėjo langines padirbti.

Bobelės visdėlto panoro vaikui į rankas įduoti kokio šventojo ar kankinio paveikslą ir atsiklausė tėvo.

— E! — pasakė jis, bet paskum nusigręždamas, lyg tie daiktai tikrai nieko nereikštų, jis pridūrė: — Darykite, kaip jums patinka.

Moterims parūpo, kad geriausiai tiktų mirusiojo globėjo, Kazimiero paveikslas. Tokio nesurado, ir Linkienė įdėjo į rankas vieną lapą su giesmės žodžiais, iš suplyšusios maldų knygos.

— Ką tas padės! — lengvai širdo tėvas, žiūrėdamas į moterų paskutinį paruošimą ir, pamatęs statmenai kyšančius mirusiojo kelius ir apautas juodomis naginėmis kojas, atsiminė, kad lentas paklojo vaikui, o iš ko bus grabas? Nugyveni žmogus, pasižiūri — ir grabui nėra...

(Bus daugiau)

P-lė Jane Bryan, Warner's judžių studijų aktorė, modeliuoja skoningai parinktą pavasarinį ploščiuką iš žalsvos, lengvos vilnonės medžiagos. Kaklaraištis ir kišeniuje skarytė iš vienodos medžiagos. O skrybėlė, bateliai ir piniginė yra rūdies varsos.

Moterys ir Apšvieta

Sąmoninga ir apsišvietusi moteris daug vertesnė, daug naudingesnė darbo klasei ir draugijai ir, pagaliau, šeimynai. Pas sąmoningą, šviesią moterį namai ir jų vidujinė tvarka daug patogesnė, geresnė ir gražesnė.

Progresyvės lietuvės moterys daug aukščiau stovi už neprogresyves. Tą galima patėmyti tuojau, kaip tik į namus įeini. Pagaliau, progresyvės lietuvės moterys jau ir kultūroj spėjo pasivyti kultūringų tautų moteris, o nekurių tautų moteris pralenkti klasiniame subrendime, kaip ve: itales, lenkes ir kai kurias slavių grupes.

Lietuvės moterys turi gerą progą šviestis, kultūrėti ir sąmonintis, nes jos turi didelę apšvietos organizaciją, būtent ALDLD. Tiesa, ji yra kaip ir vyrų, bet tiek pat ir moterų, nes toj organizacijoj absoliučiai abi lytys lygios, vyrai ar moterys, lygiai tomis teisėmis naudojasi. Todėl dėka šios organizacijos veiklai ir rūpestingumui raštu aprūpinime savo narių ir abelnai lietuvių mes visi ir visos taip sparčiai žengiame pirmyn, tai yra—jeigu norime.

Todėl sesės moterys, švęsdamos 8-tą kovo, tai yra tarptautinę darbininkių moterų dieną, darydamos apžvalgą jūsų atliktų darbų praeitais metais ir darydamos planus sudrūtinimo spėkų, atrasite, kad gyvas reikalas darbo moterims be atidėliojimo rašytis į ALDLD moterų kuopas ar kliubus, kaip ten nebūk juos pavadintumėt.

Sesės moterys, šiandien pasaulis kunkuliuoja, verda, kaip milžiniškas virdulys. Noroms nenoroms moterys turi plačiau dalyvauti masiniame liaudies judėjime, spręsti likimą, kovot už ateitį. Kad suprast, kaip efektyviai kovoti, turi būt sąmoninga, apsišvietusi, pažinti pasaulį ir žmonijos kovas už geresnį gyvenimą, už šviesesnį rytojų.

Mes turime gabių moterų, aukštai išsilavinusių, ištikimų vadovių. Aš jų čion neminėsiu, nes visi jas žinome. Mes jomis turime didžiuotis ir tinkamai vertinti. Gabių lietuvaičių yra visur beveik daugiau, kaip vyrų, bet daugiau jų paneigusios tuos savo gabumus. Štai kelios man žinomos: binghamtonietės seserys Zmitraitės; Scrantone rodė aukštų gabumų Ant. Valiukienė, M. Gluoksnienė, Klevinskienė, Janušauskienė. Bet jos aukščiau nekilo, kaip kad jos yra, nors galėjo daug aukščiau iškilti. Draugė J. K. Navalinskienė, nors ganėtinai veikli ir dabar, bet prie gerų aplinkybių galėjo išaugti žymia veikėja.

Todėl, sesės moterys, kurios turite gabumus, nepamirškite jų, o tobulinkite aukščiau ir aukščiau. O ir kitos nepavydėkite joms, bet gelbėkite viena kitai. Moterys, arkime apšvietos dirvonus!

K. Veteranas.

Zoanne Raye Ewing yra Oil Producing Assn. kooperatyvo narys—$10 vertės šėrą turi. Paminėtąjį kooperatyvą sutvėrė farmeriai Iowa valstijoj.

Ne Kiekvienas Išbalęs Žmogus–Mažakraujis

New Yorko Sveikatos Depto išleidžiamas buletinas "Susiedijos Sveikata" daug aiškina apie atsiekimus kraujo perleidimo ir jo sutaupinimo ateities perleidimams srityse. Kraujo plazmą, su tinkamais priemaišais, galima išlaikyti net metus su virš ir esanti tinkama vartot apdegime ir tt.

Kalbant apie mažakraujystę, buletinas rašo:

"Mažakraujystė nėra savaime liga, bet pasekmė eilės ligų ir šiaip nenormalumų kūne... Ir ne stoka geležies maiste yra priežastimi. Neigi kiekvienas išbalęs ir skundžiasis nuovargiu žmogus yra mažakrauju, kaip kad ir raudonveidiškumas nereiškia turėjimą gana kraujo. Odos spalva vyriausiai priklauso nuo kiekio kraujo pačios odos latakėliuose. Spalva nustatoma netik kiekiu kraujo ar išlaukinėmis sąlygomis, bet ir pačios odos audinių tankumu ir storumu. Vienatinis būdas ištirt, ar asmuo yra mažakraujis, tai ištirti patį kraują."

W. Lynn, Mass.

Mažai iš Lynno lietuviškuose laikraščiuose matyti pranešimų. Tartum pas mus jokio veikimo lietuvių tarpe nėra. Mes veikiam, kiek tiktai išgalime. Neatsiliekame ir mes nuo pasaulinės eisenos.

Lynnas randasi apie 12 mylių nuo Bostono į šiaurius. 25 metai atgal šis miestas buvo garsus išdirbime čeverykų. Turėjome apie 150 čeverykų išdirbysčių. Kurpiai turėjo stiprią uniją. Po pasauliniam karui jau tie čeverykų fabrikai pradėjo nykti. Nekurie iš biznio išėjo, o kiti į kitus miestus išsikraustė. Liko vos keletas mažų ir tie vos tik gyvuoja. Dirba visai trumpą laiką, kad darbininkas nei ant pragyvenimo neuždirba.

Yra keletas garbarnių (viena lietuvio). Garbarnėse dirba irgi trumpą laiką. Sako, yra marketuose išdirbtos skūros perviršius.

Lynne yra ir taip įvairių mažesnių dirbtuvėlių, kur išdirba įvairias gyvenimui reikmenis. Viena iš didžiausių įstaigų, tai General Electric Co., kurioj dirba apie 10,000 darbininkų, dieną ir naktį. Dabartiniu laiku dirbama reikmenys prisirengimui į karą. Darbas gauti yra lengva, jei esi lavintas amatininkas, kaip tai: mašinistas, velderis, molderis, ir t. t. Paprastam darbininkui darbas gauti yra sunku. Labiausiai priima mokintus "college" jaunuolius.

Lietuviai

Kiek Lynne randasi lietuvių, tikrai niekas negali pasakyti. Abelnai skaitome apie 400 suaugusių. Lietuviško kunigo neturime. Kiekvienas lietuvis priklauso kokiai nors organizacijai, kurių čia yra keletas. Tur-būt nei viename S. V. mieste nėra tarp lietuvių tokio bendro susitarimo. Atrodo, kad visi esą vienos šeimos nariai.

Aktyviškumas

Priešakyj visų organizacijų stovi Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubas, kuris užlaiko nuosavą 2-jų aukštų svetainę. Čia yra centras visų lietuviškų organizacijų. Šis kliubas visuomet prakalboms ir kitokiems be pasipelnijimo parengimams teikia svetainę veltui.

Veikliausia dabartiniu laiku organizacija, tai Lietuvių Amerikos Piliečių Moterų Kliubas. Viršininkių vietas užima gabiausios lietuvės moterys. Moterų Kliubas tankiai rengia įvairias pramogas ir vis su pasekmėm. Šis Moterų Kliubas nėra vienos pakraipos organizacija. Čia priklauso įvairių pakraipų-pažiūrų moterys ir labai gražiai visos susiklauso. Pasitaiko išrinkti į komitetą kokiam parengimui moterį su mažu patyrimu, vienok gavę progą atlieka joms paskirtą darbą, kaip ir patyrę kliubietės.

Prakalbos

Vasario 13 Moterų Kliubas buvo surengęs prakalbas S. Gabaliauskui, kuris sakėsi esąs pabėgęs iš Tarybų Lietuvos. Klausytojų prisirinko apie 200. Gabaliauskas atvažiavo į Lynną su "Darbininko" redaktorium Kneižiu. Pamatę apypilnę svetainę publikos, Gabaliauskas sako: "O, kokia čia graži publika. Gal jie apsčiai sušelps Lietuvos pabėgėlius."

Gabaliauskas kalbėjo apie Lietuvą ir jos dabartinę valdžią. Girdi, dabartinė Lietuvos valdžia susideda iš "bomų", už kurios pečių stovi Rusija su savo armija. Nežinojo nabagas, kad Lynno lietuvių publika susideda iš darbininkų, buvusių mažažemių arba bežemių. Ir daugelis gauna nuo giminių iš Lietuvos laiškus, kuriuose jų giminės giria dabartinę Tarybų Lietuvą. Laike Gabaliausko melagiškos kalbos nieks iš klausytojų neatsišaukė. Tiktai po prakalbai P. Karpičius sako kalbėtojui:

"Man rodosi, kad kalbėtojas pamelavai, sakydamas, būk prie Smetonos valdžios Lietuvoje kaimiečiai visko turėjo, o jau dabar sakai nieko nėra. Ogi mano moteris nesenai buvo nuvažiavus į Lietuvą prie Smetonos valdymo, tai rado 3 švogerius vienas nedėldienines kelines bedėvint."

Rinkta ir aukos dėl "pabėgėlių," surinkta apie $12.00. Kalbėtojas, vietoje paačiuoti aukautojams, pasakė: "O, kokia čia pas jumis prasta publika, tiek mažai suaukavo."

Aš duodu garbę Moterų Kliubui už kvietimą kalbėtojų nuo įvairių sriovių. Po šių prakalbų lynniečiai pamatė, kokie sutvėrimai ponavojo Lietuvoje ant valstiečių mažažemių ir bežemių.

Kovo 2 šis Moterų Kliubas turėjo surengęs prakalbas K. Abekienei. Jokių apgarsinimų nebuvo daryta, vienok susirinko daug klausytojų. Abekienė kalbėjo apie šių dienų pasaulio eiseną, apie dabartinį Europoje karą ir kokią blėdį karas neša žmonijai. Taipgi prisiminė ir apie Lietuvą. Aš žinau, sako kalbėtoja, kad dabar Lietuvoje ponams, valdininkams-buvusiems labai bloga, bet už tai valstiečiams, mažažemiams ir bežemiams gerai. Darbo klasei, kas nori dirbti, tiems dabar gerai. O kas nenori dirbti, o tiktai kito darbo visais lėbauti, tokis dabartinėje Lieuvoje turi mirti iš bado, arba už čemodano ir į užsienį bėgti.

Po K. Abekienės kalbos, daktaras D. Pilka iš So. Bostono skaitė trumpą referatą, užvardintą "Po 40 Metų," apie žmogaus sveikatą.

Atiduodu pagarbą daktarui Pilkai, kad savo žinojimu patarnauja lietuvių visuomenei. Šis, nors ir trumpas, referatas suteikė daugeliui žinojimo apie žmogui brangiausį dalyką sveikatą. Lietuvių Moterų Kliubas ketina surengti daktarui Pilkai paskaitą apie žmogaus sveikatą, kur daktaras vartoja ir judamus paveikslus, kad geriau išaiškinus apie sveikatą ir ligas.

Velinu Moterų Kliubui ir ant toliaus darbuotis dėl visuomenės gerovės ir jos labo.

Kliubietė.

Worcester, Mass.

Iš LLD Moterų Kuopos Veikimo

Sekmingos prakalbos įvyko kovo 1-mą. Kalbėjo K. Abekienė, chicagietė. Nors mūsų kolonijai diena teko netaip paranki (šeštadienis), bet žmonių susirinko nemažai K. Abekienė yra gera kalbėtoja, nors (kaip man teko patirti) šis jos maršrūtas buvo pirmas. Tai atvirai pasakysiu, kad draugė Abekienė, atlikus dar porą maršrūtų, būtų pirmaeilė masinė kalbėtoja. Ji gali išlaikyti 3-jų valandų kalbą ir publika jos klausymu nenuobodžiauja. O tai jau ne bile rekordas. Susirinkę liko pilnai patenkinti jos prakalba. Aukų lėšų padengimui surinkta $11.

Aukautojai:

Po 50c.: F. Repšys, Skelčiai, Mrs. Kalanta; po 30c. Vasilienė ir Žukienė.

Po 25c.: Žitkienė, Mazurkienė, Plokštienė, Ausiejienė, Mizara, Laurušaitis, Raulinaitis, M. Lukienė, Navikienė, Kosulis, J. Petkunas, H. Janulienė, J. J. Bakšys, D. Mačiulis, P. Bakšienė, A. Dvareckienė, J. Žalimas, Keršulis, M. Šiupėnienė, M. Sukackienė, H. Gurskienė, Palevičius, Skliutas, Mrs. Jonitis.

Vakarėlis K. Abekienės Atsisveikinimui

Kovo 3-čią aldietės surengė draugišką pokilį atsisveikinti su drauge Abekiene, nes Worcester buvo jos paskutinė kolonija (Mass. valstijoj) pasakymui prakalbos ir atsisveikinimui su Naująja Anglija (laikinai) išvykstant į New Yorką ir į namus—tolimą didžiąją Chicagą.

Visapusiai jaukus buvo šis draugiškas suėjimas. Apart paviešėjimo prie įvairiais ir apsčiai užkandžiais apkrautų stalų, čia pareikšta gražių minčių ir daug linkėjimų draugei Abekienei laimingai pasiekti namus ir greitoje ateityje vėl mus aplankyti.

Atsisveikinimo kalboj, draugė Abekienė kvietė moteris-merginas prie našesnio veikimo ir prižadėjo prie progos vėl mus aplankyti. Veiksim, ir jos lauksim.

Rengiamės prie Sąryšio Suvažiavimo ir Koncerto

Balandžio 6-ta diena bus mums labai svarbi, ir mes jau tinkamai ją sutiksim. Prisirengusios mes esam kuosvetingiausiai pasitikti ir pavaišinti visas delegates ir viešnias atvykusias į konferenciją. Taipgi visas ir visus atvykusius į koncertą.

Kviečiam kolonijų draugesdraugus skaitlingai dalyvauti konferencijoj ir koncerte.

LLD Moterų Kuopa.

Binghamton N. Y.

Iš Moterų Skyriaus Susirinkimo

Kovo 7-tą dieną, pas drg. M. Žvirblienę atsibuvo Moterų Skyriaus susirinkimas, kuriame dalyvavo skaitlingai draugių.

Moterų Skyriaus komitetas pranešė, kad visu smarkumu rengiasi prie prakalbų, kurios įvyks kovo 13-tą. Ir kad kalbėtoja bus drg. K. Abekienė iš Chicagos. Ir kad gavo 40 kopijų "Laisvės" kovo 5-tos dienos laidos, kaipo atžymėjimui Tarptautinės Moterų Dienos. Komiteto raportas priimtas. Ir nutarta "Laisvę" išdalinėti dykai toms moterims, kurios dar jos neskaito, o bilą atmokėti iš Moterų Skyriaus iždo.

Žymėtina ir tas, kad šiame susirinkime prisirašė prie Moterų Skyriaus net šešios naujos narės: draugės P. Bakšienė, M. Stasiūnienė, H. Maldaikiutė, O. Kizienė, S. Kasmauskiutė ir S. Vėžiutė. Tai puikus dalykas, kad mūsų Moterų Skyrius taip gražiai auga naujomis narėmis. Tai dar neviskas, sekamuose susirinkimuose mes tikimės gauti dar daugiau naujų narių, nes mums reikia išpildyti kvota ir gauti 50 naujų narių iki liepos mėnesio pra-

(Tąsa 5-tam puslapyje)

PHILADELPHIA, PA.

BANKIETAS

KONCERTAS IR ŠOKIAI

Rengia Philadelphijos Lietuvių Pažangiosios Organizacijos Paminėjimui

"Laisvės" 30 Metų Jubilėjaus

Įvyks Sekmadienį

KOVO 23 MARCH

Bus Gražioje Salėje

NEW AUDITORIUM HALL

713 Snyder Ave., Philadelphia, Pa.

PUIKI MUZIKALĖ PROGRAMA IR PRAKALBA

S. Kuzmickas, baritonas iš Shenandoah, Pa., **V. Valukas** ir **sūnai** iš Scranton, Pa., **Velička** ir **Grabauskas** iš Brooklyn, N. Y., **Stygų Orkestra,** vad. **Kawrygos,** su šokikų grupe, **Rosemarie Campisi,** sopranas, **Ruth Daulenskis,** pianistė, **Moterų "Biručių" Choras, Lyros Choras** ir kalbės **R. Mizara,** "Laisvės" redakt. iš Brooklyno.

Koncertas prasidės 2-rą val. po pietų; vakarienė 6-tą val. vakare. Šokiai 7:30 val. vakaro.

Žmogaus Sveikata

Didelis skirtumas yra tarp "plonos" ir "menkos". Pirmesnė padėtis yra pageidaujama, paskutinė, n e pageidaujama, nes kiekvienas žmogus nori turėti geros sveikatos žymes. Švari oda ir žibančios akys yra tinkamai užlaikomo kūno geras paveikslas. Nedasvėrimas nėra taip pavojingu suaugusiems, kaip augantiems vaikams, bet geriausia yra būti nei per riebiu, nei per menku.

Pasisverk save ir sužinok, kiek svarų reikia dagauti ir apsvarstyk ar neturi kokių apsireiškimų, kurie reikštų ligą. Jeigu taip, tai pasitark su gydytoju tuojau.

Pamainyk savo ypatiškus papročius, jeigu taip reikalinga daryti, kad galėtum miegoti aštuonias ar devynias valandas per naktį; ilsėkis kiek daugiausia gali; praleisk valandą ar daugiau kasdien atvirame ore; mankštykis reguliariai, ir valgyk užtektinai gero maisto.

Žmogaus kūnas reikalauja svarbių mineralų, kurie yra reikalingi mūsų egzistavimui. Kalkių yra piene ir kvorta pieno per dieną užtikrins vaikams tvirtus kaulus ir dantis. Turtingas geležim maistas, kuris duoda raudoną kraują, yra kiaušinio trynys. Kitas turtingas geležim maistas yra kviečių sėlenos. Visos sėlenos yra tikrai sveikas maistas del dviejų priežasčių: pirmiausia dėl to, jog jose yra daug geležies ir fosforo, ir tie mineralai, apart budavojimo kaulų ir kraujo, stimuliuoja vidurių veikimą. Antra, sėlenos yra didelis nuošimtis virškinamų dalių. Šioj šaly mums reikia daugiau kiekio valgyme, mes valgom perdaug nudailintų valgių. Palaikymui žmoniškos mašinerijos, gerai reguliuojamos ir veikiančios, reikia tinkamo maisto.

Apie Odą

Higijenos žinovai atkreipia domę į užlaikymą odos ir ragina, kiekvieną užlaikyt odą švariai, kad užtikrinus gerą sveikatą ir išvengus ligų.

Oda yra pilna mažučių skylučių ir prakaito gilių. Kas minutą per visą dieną tos gilės renka dulkes ir kitokį nešvarumą iš oro. Užlaikymui odos sveikos ir švarios, reikia tą nešvarumą nuo skylučių prašalinti. Reikia naudot muilą, kuris turi švelnias antiseptikos putas. Jis prašalins dulkes, purvą ir išmatas, palaikys odą švarią ir skaisčią.

Blogas kraujas, kaip dauguma žmonių tiki, nėra tai paprastai priežastis blogos odos ir išvaizdos, tas paprastai paeina nuo išlaukinių priešų, kuriuos vadiname parazitais, kurie užsiveisę odos skylutėse.

Jeigu oda yra šiurkšti ir suaižėjus arba jei pilna pučkų ar dėmių, tai reiškia, jog odos skylutės užsikimšę, kas neduoda skylutėms tinkamai kvėpuoti, ir taip pasidaro tinkama dirva, taip sakant, bakterijų augimui. Kožno žmogaus oda nuolat keičiasi. Kožną sykį mazgojant veidą jūs nutrinat mirusią odą. Tai senai odai mirštant nauja susidaro.

Bridgeport, Conn.

Kas yra Veikiama

LDS 74 kuopa rengia pokylį "parę", kuri įvyks kovo 22 d., 7:30 val. vakaro, Lietuvių svetainėj, 407 Lafayette St.

Tai bus puiki proga linksmai laiką praleisti. Čion sueisite visus savo draugus ir pažįstamus.

Antras parengimas iš eilės, kurį rengia ta pati LDS kuopa, turi dar svarbesnės reikšmės. Tai bus prakalbos sveikatos klausimu. Nėra, turbūt, Amerikoje kitos tokios lietuvių organizacijos, kuri galėtų susilyginti su LDS, kuri rūpintųsi taip uoliai ir nuoširdžiai žmogaus sveikatos likimu. LDS pastangomis būna laiks nuo laiko talpinami straipsniai spaudoje, kurie duoda supratimą žmogui apie jo sveikatą. Įvairiose kolonijose būna duodamos įvairių sveikatos žinovų-daktarų paskaitos ir prakalbos sveikatos reikalais ir už tą taip brangų patarnavimą nereikia nieko mokėti.

Bridgeporto LDS 74 kuopa rengia tas svarbias sveikatos klausimu prakalbas darbininkų prieteliui Dr. J. J. Kaškiaučiui iš Newarko, N. J. Jos įvyks kovo 30 d., Lietuvių svetainėje, 407 Lafayette St., 2 valandą po pietų. Tad visi nepamirškime atsilankyti į šias prakalbas.

Nepoilgo turėsime dar vieną parengimą-teatrą "Mieganti Liaudis" ir "Šalaputris".

Tas parengimas įvyks po Velykų.

Tai taip veikia LDS 74 kp.

M. Arison.

Binghamton, N. Y.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

džios. Mat, liepos mėnesį sueis penki metai, kaip šis Moterų Skyrius gyvuoja, tai mes pasiryžusios apvaikščioti penkių metų sukaktį su šimtu narių.

Dabar, kuomet prieškarinis žmonių bruzdėjimas vis auga ir auga ir yra šaukiamas Amerikos Liaudies Suvažiavimas kovai už taiką, kuris įvyks balandžio 5-6 dd. New Yorke, tai mūsų Moterų Skyrius nutarė pasiųsti dvi delegates į šį taip svarbų suvažiavimą. Manėme pasiųsti jaunuoles, tai palikta Skyriaus komitetui pasikalbėti su jaunuolėmis, kurios iš jųjų apsiims važiuoti.

Nutarta surengti kokią pramogą dėl apvaikščiojimo Motinos Dienos. Į komisiją apsiėmė veiklios draugės, tad nėra abejonės, kad jos pasirūpins ką nors tinkamo surengti. Geriausių jums pasekmių.

Užbaigus susirinkimą, drg. O. Girnienė skaitė straipsnį "Moterys ir Karas," parašytą drg. K. Petrikienės, tilpusį "Laisvėje" kovo 5-tos dienos laidoje. Straipsnis visoms draugėms patiko.

Sekantis susirinkimas nutarta laikyti pas drg. M. Kulbienę.

Drg. M. Žvirblienė pavaišino drauges skania kava ir pyragais. Ačiu jai.

Moterų Skyriaus Korespondentė.

O. G.

Boston, Mass.

FILMA

"The Great Beginning"

Moters Kova Prieš Senų Amžių Papročius

Kovo 20, 21 ir 22, 1941

APOLLO TEATRE

1050 Washington Street

Boston, Mass.

Nuolatiniai rodomas nuo 1 val. po piet iki 10:30 vakare.

25c nuo 12:30 iki 1 p. p.

35c nuo 1 iki 5 p. p.

40c nuo 5 iki užsidaro (su taksais)

Detroit, Mich.

Dar Biskį Apie d. Jono Barono Mirtį

Kovo 11 dieną drg. Baronui bedirbant pas Fordą dirbtuvėj, kas tokio trūko viduriuose, o nuo to gavo vidurių uždegimą. Vėliau tas įdegimas pasiekė plaučius ir išsivystė plaučių uždegimas. Tas ir parbloškė tvirtą žmogų.

Barono kūnas bus palaidotas ketvirtadienį, kovo 20 d., 2 val. po pietų iš John D. Martenson koplyčios, 1725 Lawndale Ave. Palaidotas bus Woodmare kapinėse.

Visi kviečiami dalyvauti.

A. M. Metelionis.

Lowell, Mass.

Paskaita Apie Sveikatą su Dainų Programa

LDS vietinė kuopa savo praeitam susirinkime tikrai pasirodė gerais darbais. Būtent, po keletą dolerių paaukota abiem darbininkiškiem laikraščiam: p a s v eikinimui "Laisvės" 30 metų sukaktuvių ir "Vinies" rengiamam bazarui.

Taipgi garsiai nuskambėjo vajininkų raportas su penkiais naujais nariais į LDS 110-tą kuopą. Vėliaus priimtas iš metinio parengimo — draugiško vakaro raportas su geru uždarbiu. Apart kit ko, vakaro rengimo komisija nusiskundė nepasisekimu su muzika tam vakarui. Rengėjai pasisakė, kad bus atsargesni su muzika ateinantiems laikams. Čia reikia pastebėti, kad rengimo komisijoj buvo tie patys draugai, ką ir naujų narių gavimo vajuje smarkiai darbuojasi. Tad netenka stebėtis, kad kur nors galėjo įvykti trūkumas pastangų.

Šiaip, ar taip, bet dviejų draugų pastangomis mūsų kuopa gerai paaugėjo nariais ir finansiniai sustiprėjo. Todėl nesunku buvo ir paaukoti po keletą dolerių geriems reikalams. Kadangi "Laisvė" ir "Vilnis" yra geriausi gynėjai darbo žmonių reikalų, todėl mes LDS nariai su viršminėtais dienraščiais. Lai gyvuoja "Laisvė" ir "Vilnis"!

Apart viskc, dar nutarta surengti paskaitą sveikatos klausime daktarui J. F. Borisui iš So. Bostono, temoje: "Žmogaus Kūnas, Nervai ir Sveikata". Sakoma, kad tai geriausiai pavykusi daktaro Boriso paskaita. Tam galima pilnai tikėti, nes daktaras Borisas moka labai gabiai sudaryti paskaitas ir jas nuosekliai žmonėms išaiškinti.

Ši paskaita įvyks kovo 23 d., tai bus sekmadienis, 5 val. vakaro, Liet. Piliečių Kliubo svetainėje, 338 Central St., kur pirmiau gyvavo Lietuvių Apšvietos Kliubas. Visiems žinoma vieta. Prie paskaitos bus graži dainų programa.

Lietuvių Balso Choras sudainuos keletą gražių dainų. Dalyvaukite visi Lowellio ir apylinkės lietuviai. Juk tai už dyką gausite daugiau žinojimo apie sveikatą ir gražių dainų pasiklausysite.

LDS Vajininkai Darbuojasi

Mūsų vajininkai dd. Jonas Daugirda ir Stasys Paulenka pasirodė gražiai. Jau penketą naujų narių įrekrutavo į LDS armiją. O tai dar tik pradžia jų darbo. Galima tikėtis, kad jiedu šiame vajuje sumuš visus praeities rekordus; tą rodo jųjų planavimas. Ir kolkas jiems sekasi gerai. Jiedu mat, geri žuvininkai, tai tik ir "vačina", kur daugiau sčupokų yra. Jie tą patį daro ir su naujais nariais į LDS stiprią ir garbingą organizaciją. Tai vienatinis susivienijimas tarpe Amerikos lietuvių, kur viešpatauja susitarimas, taupumas ir finansinis stiprumas. Reikia tą žmonėms išaiškinti ir žmonės norėdami (o kas to nenorėtų?) turėti gerą, teisingą ir užtikrintą apdraudą, bei pašalpą noriai stos į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą.

Lietuvių Balso Chóras Irgi Gyvuoja

Balso Choras gyvuoja ir darbuojasi gerai. Kas sekmadienį praktikuojasi dainuot ir tankiai rengia šokių vakarus, kur dalyvauja gražus būrys jaunuolių. Čia jaunuoliai ir jaunuolės turi gerą patogumą Piliečių Kliube. Jie susirenka ir šoka bei žaidžia prie muzikos. Gi jųjų simpatijai susirenka didokas būrys ir senesnio amžiaus žmonių, kurie prisiminę savo jaunas dienas gėrėjasi pažangiu — švariu jaunimu.

Jie gerbia mūsų pirmynžangą, o mes mylime juos, kaipo laisvą ir tvarkingą jaunimą. Tas sudaro mūsų tarpe gerą ir sutartiną harmoniją.

Dabartiniu laiku jauna drg. Puidokiūtė iš Rumford, Me., svečiuojasi pas draugus Gicevičius, todėl kartu su draugėm Gicevičiūtėm: Emma ir Rūta dainuoja Balso Chore. Drg. Puidokiūtė gerai dainuoja. Matyt, ji pasitenkinusi vakacija.

Nauji Susirgimai

Liga niekam nėra maloni, bet ji pažeidžia daug skaudžiau, kuomet ji prikimba prie visuomeniškų veikėjų ir juos parbloškia į ilgų valandų nuobodžią lovą. Tuomet ir mūsų veikimas tuoj pajunta trūkumą.

Tik ką neseniai pasikėlė iš sunkios ligos drg. Uršulė Daugirdienė ir manėme, kad jau būsime visi sveiki ir vėl visi smarkiau darbuosimės. Bet ve, ant nelaimės dikčiai susirgo sunkiu šalčiu draugų Chuladų šeimyna. Draugė Marė Chuladienė, mūsų nenuilstanti veikėja, bile kokiame parengime, smarkiai susirgo ir visai negali pasikelti iš lovos. Ją šaltis "paglamonėjo" rimtai. Draugas R. Chulada dar šiaiptaip kruta, bet labai prastai jaučiasi ir LDS pereitam susirinkime negalėjo dalyvauti, nedalyvavo nei choro pamokose. Jų dukrelė May irgi turi sunkų šaltį, bet ji, kaipo jauna mergina drūčiai laikosi ir nors sirgdama, dar pereitoje choro praktikoje gražiai dainavo su savo jaunesne sesute Mylda, kuri tik juokiasi, šalčio visai neatbodama, ir su juo jokio reikalo neturėdama. Ji tik viena tebėra sveika visoje šeimynoje.

Draugė Anelė Paulenkienė, mūsų smarkuolė tikietų pardavinėjime ir parengimų rengimę šiuo laiku irgi labai susirgus. Jai šaltis įsimetęs net į ausis ir turėjo daryti mažą operaciją.

Linkiu jiems visiems ir visoms greitai pasveikti ir vėl kartu veikti.

J. M. Karsonas.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WORCESTER, MASS.

Penktadienį, kovo 21 d. Liet. Svet., 29 Endicott St., 7:30 v. v. LLD kuopos rengia linksmą vakarėlį. Kviečiame dalyvauti, bus daug įdomybių, kurias sužinosite atsilankę į vakarėlį. (66-68)

Sunaikino Anglų Laivą

Berlin. — Vokiečiai sako, kad jų bombiniai orlaiviai nuskandino stipriai ginkluotą prekinį anglų laivą, 5,000 tonų įtalpos, už 200 mylių į vakarus nuo Airijos.

ANGLAI TIKISI, KAD ITALIJA GAL SUSITAIKYS SU JAIS

Washington. — Anglijos atstovybė išreiškė viltį, kad Italija gal po kiek laiko pasitrauks iš Hitlerio karo ir sumegs draugiškumo ryšius su Anglija. Sako, jog tai iš Vokietijos pusės, o ne iš Anglijos gręsia "pavojus Italijos garbei, tautinei laisvei ir čielybei."

Nuskandintas Anglijos Submarinas

London. — Nesugrįžo anglų submarinas "Snapper". Anglų komanda laiko jį žuvusiu.

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų

SANDĖLIS VISOKIŲ

ŠAKNŲ IR ŽOLIŲ

Kadangi uogos, Liepos žiedai, peluinas, alerų šaknys, ramunėliai, apvyniai, gumbažolės, trukžolės, valerijonai galima gauti ant svarų po 70c svaras, arba bile kokių 6 svarai už $3.30.

Taipgi aš turiu visokių sutaisytų žolių pakeliuose su angliškais ir lietuviškais užvadinimais, kam jos naudingos ir kaip vartoti.

Nervų arbata	85c
Vidurių reguliatorius	60c
Dusulio arbata	60c
Kokliušo arbata	60c
Ramatų žolės	60c

Trajankos 60c arba 3 pk. $1.50.

Žolių knygelė aprašo visokias žoles ir šaknis—25c. Mikaldos pranašystės—25c. Sapnų knygelė, atmena gerai sapnus su kazyrų nukėlimais ir planetų atspėjimais 35c.

Lengvas būdas išmokti angliškos kalbos be kito pagelbos 35c.

M. ZUKAITIS

334 Dean Street

SPENCERPORT, N. Y.

Paskilbusią Knygą

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS

Dar galit pas mane gaut

Tai turininga D-ro Robinsono knyga apie svarbiausius lyties veiksnius ir lytinę higieną. **Kaina buvo $2.00; dabar parduodu už $1.00**

Reikalavimus adresuokit:

J. BARKUS

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

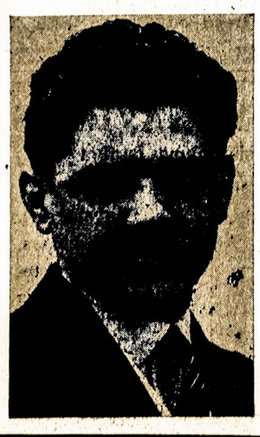

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoje kreipkitės pria manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis busite patenkinti.

1113 Mt. Vernon Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

CHARLES'

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas

Prielankus Patarnavimas

306 UNION AVENUE

Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts. Brooklyn, N. Y.

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

F. W. SHALINS

(SHALINSKAS)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto

Tel. Virginia 7-4499

ROBERT LIPTON

Jeweler : : Įsteigta 1892

701 GRAND STREET

Tarpe Graham & Manhattan Aves.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-2173

Duodame ant Išmokėjimų

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

50 Court Street

Brooklyn, N. Y.

Tel. Triangle 5-3622

168 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 8-7179

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

Telefonas: Humboldt 2-7964

530 SUMMER AVE.

Arti Chester Avenue

NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8

Nėra valandų sekmadieniais

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių

VELTUI ŠERMENINĖ (Koplyčia)

Parsamdo automibilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.

231 BEDFORD AVE.

BROOKLYN, N. Y.

Telephone: EVergreen 8-9770

FRANK DOMIKAITIS

RESTAURACIJA

417 Lorimer St.—Brooklyn — "Laisvės" Name

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAK.

Visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Laukiame Jūsų Užsakymo

Patarnaujam krautuvėms ir įvairiems pokiliams: bankietams, vestuvėms ir parėms

Varpo keptuvė THE BAKERS' UNION LABEL yra unijinė

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapplė Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

VARPAS BAKERY, 36-40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

Office Phone EVergreen 4-6971 Inside Phone EVergreen 4-6485

FLUSHING

Russian & Turkish Baths, Inc.

29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

OPEN DAY and NIGHT

Managed by

RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.

Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.

SPECIAL RATES PER WEEK

LAIDIES' DAYS: Mon. and Tues. from 12 a.m. to 11 p.m. After 11 p.m. for gents

GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Frl., Sat. and Sun. all day and night

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Brooklynietės Minėjo Moterų Dieną su Šauniu Pokiliu ir Prakalbomis

Kovo 9-tą Lietuvių Moterų Apšvietos Kliubas buvo suruošęs pietus minėjimui Tarptautinės Moterų Dienos. O prie pietų išsivystė graži kalbų programa, kurioj dalyvauti pramogos pirmininkė J. Stankaitienė iškvietė eilę draugių ir draugų, tarpe kurių ir mūs tolimąją viešnią d. K. Abekienę. Tai buvo lyg ir išleistuvės, kadangi ta buvo paskutinė diena jos maršrūte mūsų kolonijoj ir apylinkėj.

Anksčiau, kovo 4-tą, Moterų Kliubas buvo surengęs K. Abekienei prakalbas Pil. Kliubo salėje, apie ką jau buvo plačiau rašyta Viet. žiniose, tad čia netenka kartoti. Taipgi LDS 50-ta kuopa, prigelbstint LLD apskričio draugėms, buvo surengus jai prakalbas So. Brooklyne kovo 7-tą, kurios taipgi buvo pasekmingos. Toj kolonijoj jau nuo senų laikų nebuvę moters kalbėtojos. Drg. K. Abekienės atsilankymas ir prakalba buvo aukštai įvertinta, kaip parodė tenykščiai LDS nariai savo užsilaikymu ir duosnumu lėšoms padengti.

Bankietui prisiuntė sveikinimų ir iš toliau. Vienas buvo nuo mūsų veikėjos d. J. Augutienės iš Floridos, kur ji dabar atostogauja, dargi su lempa dovanoms, o antrasis nuo d. M. Ramanauskienės iš Minersville irgi su dovanomis, jos pačios keptais skaniais pyragais. Tai netikėtai graži tų draugių priejauta Kliubui tarptautinės šventės proga. Ji bus akstinu tolimesniam ir dar geresniam mūsų darbui.

Svečių į bankietą buvo prisirinkus pilna "Laisvės" salė ir jie buvo mūs šeimininkių gerai pavaišinti. Pažymėtina, kad bilietai, apart kelių, komisijos ir joms gelbstinčių narių buvo parduoti iš anksto. Po pietų iki vėlumos tęsėsi šokiai prie G. Kazakevičiaus orkestros.

Valgių gaminime—gaspadinėmis dirbo O. Višniauskienė, A. Kanopienė, S. Bedermanienė. Prie išdavimo ant stalų ir kitų darbų joms pagelbėjo O. Čepulienė, A. Dobilienė, N. Buknienė, taipgi S. Vaitkienė. O. Depsienė, E. Vilkaitė (ir gal tūlos kitos). Prie baro dirbo J. Dainius, o prie rūbų padėjimo E. Dainius, jaunuolis. Ypačiai teko daug pavargti vyriausiai gaspadinei d. Višniauskienei su užsakymais, kadangi, apart visų gaspadinystės sunkumų, išvakarėse mieste prisnigo iki 12 colių sniego ir atėjus maistą supirkti nei vežimu galima buvo pravažiuoti, nei pėsčiai išbristi šaligatviais. Bet jos ir sunešė ir padarė viską gerai ir laiku.

Mūsų kliubietės visada atsižymi punktualumu: ką apsiėmė, atliks, nors čia kažin kas kliūtų.

Apie finansines bankieto pasekmes, be abejo, išgirsim susirinkime, kuris įvyks šio ketvirtadienio vakarą, kovo 20-tą. N.

Desėtkai Tūkstančių Newyorkiečių Sveikino Fosterį ir Šaukė: "Išlaisvinkit Browderį!"

Skaitlingame ir pavyzdingame masiniame mitinge, susauktame Komunistų Partijos pagerbti darbininkų klasės veteraną vadą William Z. Fosterį jo 60 metų sukakties proga, per 20 tūkstančių darbininkų ir darbo inteligentijos audringai sveikino jubiliatą Fosterį ir griausmingai pareiškė savo reikalavimą, kad žymusis Amerikos darbininkų vadas Earl Browder būtų išlaisvintas.

Savo reikalavimo šūkius minia duosniai parėmė ir aukomis Browderio Kovos Fondui. Nors kiekvienas dalyvių buvo ateidamas užsimokėjęs ne mažiau 33 centų ir iki $1.10 įžangos, tačiau paskilbusiai klasių kovos kalinių gynėjai Elizabeth Gurley Flynn paprašius aukų, mitinge sudėta arti $4,000 Browderio ir abelnai Komunistų Partijos gynimo darbui.

Vakaro programą atidarė Israel Amter, Komunistų Partijos New Yorko Valstijos Komiteto pirmininkas, vėliau vakaro vedėju pakviesdamas Robert Minor, veikiantįjį K. P. sekretorių, kuriam partijos pavesta sekretoriaus pareigos iki Browderis bus išlaisvintas. Taipgi kalbėjo James W. Ford. Vyriausiais vakaro kalbėtojais buvo patsai William Z. Foster ir Earl Browder.

Skaityta keli pasveikinimai, kurių tarpe nuo Theodore Dreiser, Tom Mooney ir kelių kitų pasaulinės ir nacionalės plotmės asmenybių. Pundai kitų sveikinimo telegramų ir laiškų likosi neskaityti, nes tam būtų reikėję daugiau pusdienio.

Suvaidinta masinis spektaklis, perstatantis kelis svarbiausius Amerikinio darbininkų judėjimo laikotarpius, nuotikius, kuriuose Fosteris vadovavo. Perstatyme kooperavo Amerikos Liaudies Choras.

Vakaro meniškos programos įžymybe buvo pasauliniai garsus dainininkas Paul Robeson, baritonas, sudainavęs "Bill of Rights" ir kelias kitas revoliucines liaudies tradicijas ir kovas atžyminčias dainas, tūlas keliose kalbose — punktą angliškai, kitą rusiškai, vokiškai, žydiškai.

Pamaniau sau, tai bent artistas, stebėtino talento ir gabumų, o betgi jis su liaudimi. Jis dainuoja liaudžiai, jos ateičiai ne kokių atgyvenusių, supelėjusių ponų grupelei. Toks artistas garbė liaudžiai, o milžiniška minia darbo žmonių, audringai, širdingai sveikinančių artistą, teikia istorijoj įrašysimą atminti ir pagarbą didžiajam artistui.

Vakaro jubiliatas William Z. Foster ir jo nuopelnus atžymėjęs Earl Browder pasakė istoriškas, puikias kalbas. Apie jas teks kalbėti daugiau sekamuose numeriuose.

M. B.

V. Paukščiui Pagerbti Bankietas Artinasi

Vincui Paukščiui, vienam iš ankstybiausių "Laisvės" redaktorių ir veikėjų pagerbti rengiamas bankietas įvyks jau šį šeštadienį, kovo 22-rą, Crescent Palace svetainėje, 3386-8 Atlantic Ave., Brooklyne. Pradžia 7 val. vak.

Bankietas rengiamas V. Paukščio 60 m. amž. sukakties proga. Bet kadangi didelė dalis jo gyvenimo, pati našiausia dalis, artimai susijusi su gyvenimu ir augimu "Laisvės," tad toji sukaktis tapo jubilėjum ne tik jam pačiam ir grupei jo artimiausių giminių ir asmeniškų draugų, bet ir plačiai lietuvių visuomenei. Tad visai nepripuolama, kad surengimo šio pokilio pareigas pasiėmė "Laisvės" Bendrovės direktoriai.

Direktoriai prašo visus pagelbėti jiems padaryti šį svarbų "Laisvei" ir visam pažangiąjam judėjimui "Laisvės" veterano jubilėjinį pokilį sekmingu įsigyjant iš anksto bilietus. Be iš anksto parduotų bilietų joks pokilis neįmanoma turėti visapusiškai sekmingu ir visus patenkinančiu.

Bilietai gaunami "Laisvės" raštinėj ir pas platintojus. Jų kaina $1.25. Visi numatantieji galimybes dalyvauti, prašomi juos įsigyti tuojau.

VINCUI PAUKŠČIUI

PAGERBTI BANKIETAS

Rengia "Laisvės" Bendrovės Direktoriai

Šeštadienį, Kovo 22 March

CRESCENT PALACE SVETAINĖJE

3386-8 Atlantic Ave. Brooklyn, N. Y.

(Kampas Crescent Street)

Pradžia 7 val. vakaro. —:— Įžanga $1.25

Prašome iš anksto įsigyti bilietus. Galima gauti "Laisvės" raštinėje ir pas platintojus.

Vieši New Yorke

Gražintojų suvažiavimo proga, New Yorke lankosi Viktorija Zmitraitė, binghamtonietė veikėja. Jinai ir jos sesuo Bronė jau per eilę metų dirba gražintojomis.

Būdamos pažangiomis, domisi ir pažanga gražinimo srityje, dalyvauja suvažiavimuose, greta kurių būna ir parodos naujų metodų ir atsiekimų gražinimo srityje.

IŠVYKO ARMIJON

Robert Matusevičius, žinomas veikėjas, kuris po atvykimo iš Lietuvos pasakė įvairiose lietuvių kolonijose prakalbų ir teikė per spaudą raštų Lietuvos klausimais, gale pereitos savaitės pašauktas Dėdės Samo armijon.

Geros kloties, Robertai, tarnyboj ir laimingai, greit sugrįžti!

MIRĖ

Jonas Katinas, 52 m. amž., 910 Myrtle Ave., mirė kovo 17 d., Kings County ligoninėj. Kūnas pašarvotas namuose. Bus palaidotas kovo 20 d., Šv. Jono kapinėse. Laidotuvių apeigas prižiūri graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

PRANEŠIMAS

Savo draugams ir pažįstamiems noriu pranešti, kad aš, A. Yenčauskas, per daugelį metų dirbęs Prienų Sanitary Barber Shop, dėl sunkios ligos buvau priverstas uždaryti savo barbernę. Barbernė buvo uždaryta per vienuoliką savaičių.

Dabar esu pasveikęs ir Prienų Barbernę vėl atidariau. Mano draugai ir pažįstami šiuo yra prašomi aplankyti Prienų Dzūką. Stengsiuos jum patarnauti, kaip ir pirmiau.

Prienų Sanitary Barber Shop atdara nuo ankstaus ryto iki vėlaus vakaro. Iki malonaus pasimatymo su jumis.

Antanas Yenčauskas,
174 Roebling Street,
Brooklyn, N. Y.

Am. Ateivių Gynimas Skelbia Nupigintą Kelionę Vykti Konferencijon

Didžiojo New Yorko ir apylinkės delegacijos į 5-tą Nacionalę Ateiviams Gint Konferenciją, kurios iš anksto užsiregistruos Amerikiniame Ateiviams Ginti Komitete, 79 Fifth Ave., New Yorke, galės nuvažiuoti konferencijon žymiai nupigintomis kainomis, traukiniu.

Nupigintos kainos iš Pennsylvania stoties, New Yorke, į Atlantic City ir atgal (round trip) yra $4.10. Delegacija išvažiuos šeštadienį, kovo 29-tą, 10:20 ryto ir sugrįš New Yorkan sekmadienio vakarą, kovo 30-tą. Norintieji, galės sugrįšti ir vėliau. Bilietus reikia užsisakyti ir užsimokėti iš anksto pas Am. Ateiviams Gint Komitetą.

A. Malinauskui Padaryta Operacija

Antanas Malinauskas, buvęs minersvillietis, pereitą penktadienį išvežtas į Norvegian Hospital ir ten padaryta operacija ant apendiko. Pereitą sekmadienį namiškiai aplankę dar rado gana silpną, bet gydytojai sakė, kad viskas gerai, tikisi pasveiksiant.

Lankymo valandos: antradieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais ir sekmadieniais nuo 2 iki 3:30 po piet. Ligoninė randasi prie 4th Ave. ir 45th St., Brooklyne.

Linkime d. Malinauskui greitai pasveikti.

BROOKLYNO MOTERIMS

Lietuvių Moterų Apšvietos Kliubo susirinkimas įvyks šio ketvirtadienio vakarą, kovo 20-tą, 8 val., 419 Lorimer St. Kviečiame ir ne nares. — Valdyba. (66-67)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo pusbrolio Kazimiero Mažeikio. Pirmiau gyveno Lewiston, Me. Vėliau nuvažiavo gyventi Massachusetts valstijoj. Iš Lietuvos paeina Solų Parapijos, Tarardžių Sodžiaus, Kauno rėdybos. Prašau pranešti man apie jį arba tegul jis pats atsišaukia. Iš anksto tariu ačiu. Kaz. Kalvelis, 49 Howard St., Lewiston, Me. (65-66)

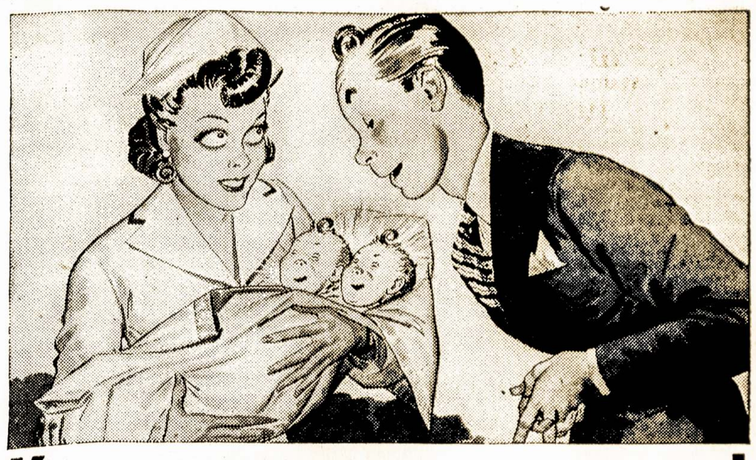

Kas tai NAUJO* tapo pridėta!

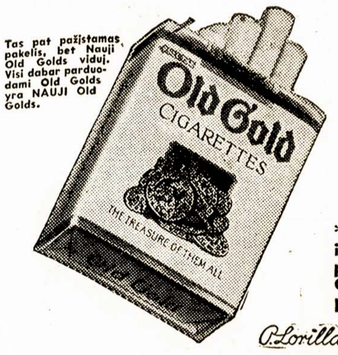

Tas pat pažįstamas pakelis, bet Nauji Old Golds viduj. Visi dabar parduodami Old Golds yra NAUJI Old Golds.

OT TAI NAUJIENA! Tai du berniukai. Kas tai naujo prisidėjo mano šeimai. Tad užsirūkyk cigaretą! Kas tai naujo tapo pridėta mano cigaretam taip pat, kad juos net dar pagerint.

Taip, pridėjimas specialio importuoto tabako kaip tik dapildo garsiąją Old Golds sudėtį! Išbandyk naują Old Gold greit—o pamatysi. Daugiau smagumo jum—dabar—su naujais Old Golds!

*NAUJAS—Praizinis importuotas tabakas iš rytinio Viduržemio-tabakas, kurio maži kvapūs lapai dar priduoda skanumo garsiai Old Gold sudėčiai! Taigi kiekvienas momentas jūsų praleidžiamas su Old Gold bus dar smagesnis.

P. Lorillard Company Seniausi Amerikos Tabako prekėjai—Įsikūrę 1760

SUSIRINKIMAI

E. N. Y. ir RICH. HILL

ALDLD 185 kp. susirinkimas įvyks 19 d. kovo, 8 v. v., Buzelio Patalpoj, kampas Crescent St. ir Atlantic Ave. Nariai kurie galite dalyvaukite. — V. P. (64-66)

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom.spalvom

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line

Tel. Glenmore 5-6191

GREEN STAR BAR & GRILL

NAUJA LIETUVIŲ UŽEIGA

★ ★ ★

Kas nori gražiai, linksmai laiką praleisti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

Stai adresas:

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklyne

459 Grand St.

Skersai nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Le VANDA

FUNERAL PARLORS

Incorporated

J. LeVANDA—E. LeVANDA

Tėvas ir Sūnus Levandauskai

UNDERTAKER

337 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783

NIGHT—HAvemeyer 8-1158

BAR ir GRILL

LIETUVIŲ RESTAURANAS

Įdomiai įpuošta lietuviška aludė ant Grand Street

Rheingold extra Dry Alus.

Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės

Turime ir kambarių pernakyot arba savaitiniai išrandavot

JOSEPH ZEIDAT

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija

ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS

Į Jūsų Seną ar Naują Šildytuvą (Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Malonial suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

GRAND FURNITURE CHAIRS

409 ir 436 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-8451

IŠDIRBĖJAI IR PLATINTOJAI GEROS RŪŠIES RAKANDŲ

Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.

Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuošimčių

JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU

Kaip Petraičių Krautuvėse

M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI

Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.

426 South 5th Street Brooklyn, N. Y.

Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 4-9508